Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 101 (4796).
5 МАЙ 1982 й.
ЧОРШАНБА

Газета 1966 йил
1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БУГУН—МАТБУОТ КУНИ

«В. И. Ленин иш устида» — РСФСР халқ рассоми П. В. Васильевнинг қалам билан чизган расми.
ТАСС фотохроникаси.

ЭНГ ОММАВИЙ ҚУРОЛ

(ФАКТ ВА РАҚАМЛАР)

Бу йилги байрам айниқса аҳамиятлидир. Матбуотимиз байроқдори — «Правда» газетаси 70 ёшга тўлади. Ленинча «Правда» ташкил этилган йиллардан буён дунёда энг оммавий газета бўлиб қолди.

Коммунистик партия оммавий ахборот ва пропаганда воситаларини такомиллаштириш ва ривожлантириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиб келмоқда. Мамлакатда қарийб 14 мингта кундалик нашр чиқмоқда, 212 та марказий ва маҳаллий нашриёт, Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси, 250 та маҳаллий теле ва радиостудиялар ишлаб турибди.

* * *

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида СССРда 100 дан кўп мамлакат авторларининг асарлари нашр этилди. Бизнинг мамлакатимизда оммавий ахборот ва пропаганда воситалари системасида 100 минг журналист ишламоқда. Улардан 30 мингдан кўп киши ҳукумат мукофотларига сазовор бўлган. Матбуот ходимларидан 31 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонлари берилган.

* * *

ЮНЕСКО маълумотларига кўра, СССР чиқараётган китоблар нашри ва тиражи жиҳатидан, шунингдек таржима адабиётлар сони жиҳатидан дунёда биринчи ўринни эгаллаб турибди. Ҳар йили жаҳондаги 50 дан кўп мамлакатда мамлакатимиз авторларининг салкам 2500 номдаги китоби нашр этилмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев асарларининг ҳар бир янги нашри партия ва халқ ҳаётида катта воқеадир. ЮНЕСКО маълумотларига кўра, 1977 йилда ҳозирги замон сиёсий арбобларининг асарлари орасида Леонид Ильич Брежневнинг асарлари энг кўп — 223 марта таржима қилинган.

* * *

СССР Журналистлар союзига аъзо бўлган кишилар 75 мингдан ошиб кетди. Кўпчилик журналистлар иттифоқдош республикалар Марказий Комитетлари, ўлка комитетлари ва область комитетлари, шаҳар ва район партия комитетлари аъзоси ва аъзолигига кандидатлардир. Журналистлардан 10 киши СССР Олий Советининг депутати, 96 киши иттифоқдош республикалар Олий Советларининг депутати қилиб сайланган.

(ТАСС).

КЎП НУСХАЛИ ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ИШЧИ-МУХБИРЛАРГА ТАЯНИБ

Корхонамиз коллективи пахтакор республикалар учун серунум, аъло сифатли пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни кўпайтириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқда. Республикамиз «оқ олтин» хирмонининг тобора юксалишида озми-кўпми корхонамиз ишчиларининг ҳиссаси борлиги билан фахрланамиз.

«Ташсельмашевец» кўп нусхали газетаси эса ишчиларни янги марралар сари руҳлантириш, илғор тажрибаларни кенг ёйиш, баъзи йўл қўйилаётган камчиликларга барҳам беришга интилмоқда. Масалан, кейинги вақтларда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини кенг ёйишга эътиборни кучайтирдик. Завод бўйича «Ўз касбининг устаси» номини олган ишлаб чиқариш зарбдорларининг тажрибаларини бошқаларга етказиш ҳам газета редакцияси диққат марказида турибди.

Газетанинг мазмунини янада бойитишда газета активистлари катта ёрдам беришяпти. 50 га яқин штатсиз мухбирларимиз қизиқарли хат-хабарлари билан қатнашмоқдалар. Масалан, 1-цехдан қолипловчи Виктор Матвейчук, 34-цех мастери Михаил Егоров, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Мўйдинов ва бошқалар ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада оширишга қаратилган мақолалари билан ўқувчилар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта», «Тошкентнинг 2000 йиллиги олдидан» каби рубрикалар остида 3,8-цехлар, илғор бригада ва участкалар коллективларининг эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилиб борилмоқда. Газета активистлари заводимиз кўп қиррали ҳаётини янада тўлароқ ёритишда редакциямизга мададкор бўлмоқдалар.

Р. БЕССОНОВА,
«Ташсельмашевец» кўп нусхали газетаси редактори.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети правдачилар коллективини, «Правда» авторлар активи ва газетхонларини, совет матбуотининг барча ходимларини шонли юбилей — газетанинг 70 йиллиги билан астойдил ва самимий табриклайди. Владимир Ильич Ленин бу газетанинг асосчиси, ғоявий илҳомчиси ва биринчи редактори бўлган эди.

Сандиночилар Миллий озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзоси, Миллий тикланиш ҳукумати раҳбарлик кенгашининг координатори революция командантеси Даниэль Ортега Сааведра бошчилигидаги Никарагуа Республикаси давлат делегацияси КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан 4 май куни расмий дўстона визит билан Москвага келди.

«Хунгаротекс» ташқи савдо корхонаси жаҳондаги юздан ортиқ мамлакатга экспорт қилаётган маҳсулотларнинг бир қанча намунаси 4 май куни Тошкентда очилган виставкада намойиш қилинмоқда.

БОЛҒА ВА ҚАЛАМ

Болға — ишчи касби рамзи, қалам эса партия матбуоти заҳматкаши — журналист касби рамзи саналади. Корхонадаги ҳамкасб дўстларим орасида ўхшаш касбларни эгаллаган илғор кишилар кўп. Мен эса бир-бирига мутлақо ўхшамаган, аммо жамиятимиз учун ғоят зарур бўлган икки касбни эгаллаганим — ҳам ишчи, ҳам мухбир эканлигим билан ғоят фахрланаман.

М. И. Калинин ишчи-қишлоқ мухбирлари билан қилган бир суҳбатида: «Мухбир олий маълумотли бўлиши шарт эмас, аммо у эътиқоди жиҳатидан коммунист бўлиши шарт», деган экан. Бу гапнинг тўғрилигиг. менга ўз тажрибамдан маълум. Корхонада ишлаётганимга ўттиз йил, ишчи-мухбир номига эга бўлганимга эса йигирма йил бўлди. Шундан бери цехимизда чиқадиган деворий газетадан тортиб, бирлашмамизнинг кўп нусхали «Ударник» газетаси, шаҳар, область, республика матбуот органлари, марказий газета ва журналларда материалларим билан қатнашиб келаман. Бу материалларимда корхонамизда меҳнат унумдорлигини ошириш, буюмлар сифатини яхшилаш, хом ашё материалларни тежаш, меҳнат шароитини яхшилаш билан боғлиқ турли масалалар ҳақида сўз юритаман, муҳим янгиликларни хабар қиламан. «Правда» газетасида эълон қилинган ишчи коржомаси ҳақидаги мақолам кўпчилик ҳамкасбларимнинг дилидаги гап бўлди. Бу мақолам хусусида редакция ҳам миннатдорчилик мактуби юборди.

Бугунги Матбуот кунида ишчи-мухбир дўстларимга меҳнатда ва ижодда янги муваффақиятлар тилайман. Биз бундан буён ҳам ўзимизнинг ижодимиз билан партия матбуотининг янада мазмунли ва таъсирчан бўлишига муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қиламиз.

С. ЧИНАЕВ.
В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси 27-цехи фрезерчиси, «Тошкент оқшоми» жамоатчи мухбири.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

УЛКАН МУШОИРА

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ва Ўзбекистон ССР Ёзувчилар Союзи университет илмий кутубхонаси ўқув залида СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигига бағишлаб «Қардошлик оиласида» мавзуида мушоира ўтказди. Кечада таниқли адиб, шоир ва таржимонлар Туроб Тўла, Жуманиёз Жабборов, Рўзи Қодирий, Али Черкез, Зоя Туманова, Раим Фарҳодий, Омон Матжон, Ойдин Ҳожиева, Гулчеҳра Нуриллаевалар иштирок этишди.

Мушоирани ТошДУ ўқитувчиси, профессор О. Шарофиддинов очди. У СССР ташкил бўлиши тарихи, босиб ўтилган йўл, партиямизнинг ҳозирги замон тинчликсевар сиёсати ҳақида гапириб ўтди. Сўнг меҳмонлар қардошлик, дўстлик, тинчлик учун кураш хусусида тўхталдилар. Қизғин шеърхонлик бўлди.

С. МАМАЖОНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА РЕСПУБЛИКА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни қайд этадиларки, Ўзбекистон ССР партия, совет органлари, Ҳунар-техника таълими давлат комитети, республика министрликлари ва идоралари КПСС XXV съезди қарорларини бажариб, ўнинчи беш йиллик мобайнида ҳунар-техника билим юртлари тармоғини ривожлантириш ҳамда уларда малакали ишчи кадрлар тайёрлашни янада такомиллаштириш соҳасида катта иш қилдилар, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев республикага Ленин ордени топшириш пайтида бу ишни ижобий баҳолади.

Билим юртларида таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш даражаси анча ошди. Янги ўқув планлари ва программаларига ўтиш муваффақиятли равишда амалга оширилди. Ўтган йили ўқувчиларнинг 57 проценти «яхши» ва «аъло» баҳоларга ўқиди. Зарур ўрта ва олий махсус маълумотга эга бўлган ишлаб чиқариш таълими мастерлари ва муаллимлар салмоғи ортди.

Беш йил мобайнида 215 та янги билим юрти ташкил этилди ва 503 минг, яъни бундан аввалги икки беш йилликка нисбатан 60 минг кўп малакали ишчи тайёрланди.

Ҳозирги вақтда 520 та билим юртида, жумладан, 412 та ўрта ва техника билим юртида 260 минг йигит ва қиз таълим олмоқда.

Шу билан бирга ҳунар-техника билим юртларида малакали ишчилар тайёрлашда жиддий камчилик ва нуқсонлар бор.

Бир қанча ўқув юртларида махсус предметлар юзасидан назарий ва амалий машғулотлар методикасини такомиллаштиришга ҳали ҳам оз эътибор берилмоқда, ишлаб чиқариш практикасини ташкил этиш айрим жойларда замонавий талабларга мувофиқ эмас. Кўпгина билим юртларида методика иши дуруст йўлга қўйилмаган, педагогларнинг малакасини ошириш учун ҳамма иш ҳам қилинаётгани йўқ. Синфдан ташқари тарбиявий тадбирлар: сиёсий ахборотлар, суҳбатлар, лекциялар, қизиқарли касбларга доир тўгараклар, техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик, физкультура ва спорт машғулотлари яхшиланиши ва активлаштирилиши лозим.

Инженер-педагог кадрларнинг ва билим юртлари раҳбарларининг кўнимсизлиги катта эканлиги таълим-тарбия жараёнини яхшилашга анчагина халақит бермоқда. Фарғона, Жиззах ва Сирдарё областларида бу кўнимсизлик айниқса катта.

Билим юртларининг таълим-моддий базасини анчагина мустаҳкамлаш керак. Бир қанча ўқув юртларида устахоналар ва ўқув хўжаликлари йўқ, тракторлар, экскаваторлар, бошқа машиналар, металл қирқиш ва ёғочсозлик станоклари ҳамда пайвандлаш асбоб-ускуналари етишмаяпти. Вужудга келган аҳвол бу масалаларга кўпгина министрликлар, идоралар, корхоналар эътиборсизлик билан қараётганлигининг натижасидир. Ҳолбуки, ишчи кадрлар мазкур министрликлар, идоралар, корхоналар учун тайёрланмоқда. Ўзбекистон ССР Енгил саноат, Қурилиш, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари, «Главташкентстрой», «Главсредазирсовхозстрой», «Союзмашхлопководство» бирлашмаси ва бошқа идоралар ўзлари оталиққа олган билим юртлари тўғрисида етарлича ғамхўрлик қилмаяптилар.

Министрликлар ва идоралар уй-жой қурилиши топшириқларини бажармаётганликлари республика ҳунар-техника таълимини ривожлантиришга халақит бераётган бош омиллардан биридир. Бу гап айниқса Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати, Уй-жой ва коммунал хўжалик, Автомобиль транспорти, Энергетика ва электрлаштириш, Қурилиш, Алоқа министрликларига, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети, «Главташкентстрой», «Узбекгидроэнергострой» бошқармаларига тааллуқлидир.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши, Қурилиш министрликларининг, «Главташкентстрой» ва бошқа идораларнинг пудратчи-қурилиш ташкилотлари ҳунар-техника билим юртларини ишга тушириш планларини муттасил бажармай келмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети ва унинг жойлардаги органлари билим юртларининг директорларини ҳамда уларнинг ўринбосарларини танлашга дуруст таъсир ўтказмаяптилар, таълим-тарбия жараёнининг аҳволи учун уларга нисбатан лозим даражада талабчанлик қилмаяптилар, корхоналарнинг ишлаб чиқариш ходимларини малакали ишчилар тайёрлашни такомиллаштиришга, билим юртларининг ўқув базасини жиҳозлашга етарли равишда жалб этмаяптилар.

Айрим партия комитетлари ва маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари ҳунар-техника таълими масалаларига дуруст эътибор бермаяптилар, билим юртларининг раҳбарлик составини мустаҳкамлаш, инженер-педагог кадрлар танлаш ва тарбиялаш юзасидан қатъий чоралар кўрмаяптилар, билим юртларининг ўқув-моддий базаси ривожини, янги ўқув юртлари қандай қурилаётганини яхши контроллик қилмаяптилар.

КПСС XXVI съезди қарорларига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топшириш пайтида берган кўрсатмаларига, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ҳунар-техника таълими системаси ўқувчиларига таълим ва тарбия бериш жараёнини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори талабларига биноан ҳунар-техника билим юртларида малакали ишчилар тайёрлашни ривожлантириш ва такомиллаштириш партия билан давлатнинг энг муҳим вазифаларидан бири эканлиги қабул этилган қарорда таъкидлаб ўтилган.

Область, шаҳар, район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, халқ депутатлари область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетларига ҳунар-техника таълимига раҳбарлик қилиш соҳасида кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш чораларини кўриш таклиф қилинди. Асосий диққат-эътибор билим юртларининг раҳбар ва инженер-педагог кадрларини мустаҳкамлаш ҳамда станиллашга, ўқув жараёни савиясини оширишга, социалистик Ватанга, ленинчи Коммунистик партия улуғ ишига астойдил садоқатли юқори малакали ёш ишчиларни тарбиялашга қаратилиши лозим.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига ва унинг жойлардаги органларига:

Ҳунар-техника билим юртлари педагогик коллективларининг бутун фаолиятини ўқувчиларга таълим ва коммунистик тарбия бериш сифатини янада яхшилашга қаратиш;

Махсус предметларга оид назарий ва амалий машғулотларни доимо такомиллаштиришга, ишлаб чиқариш практикасининг ташкил этилиши давлат программаларига қатъиян мувофиқлигини талаб этишга ҳаракат қилиш;

Умумий таълим предметларини ва аввало ўқувчиларнинг марксча-ленинча дунёқарашини, коммунистик ахлоқ ва эътиқодни шакллантирадиган фанларни ўқитиш даражасини ҳар томонлама ошириш.

Синфдан ташқари тарбиявий ишни активлаштириш, ҳар бир ғоявий-сиёсий тадбирнинг самарадорлигини ошириш, техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик, физкультура ва спорт машғулотларига ўқувчиларни кенгроқ жалб этиш, ўқувчиларнинг турмуши ва овқатланишини ташкил этиш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш;

Ўқув юртларидаги методик ишни тубдан яхшилаш, бу ишда уларга доимо амалий ёрдам бериш, республика ва область ўқув-методик кабинетларининг методик иши пухта системасини вужудга келтиришдаги ролини ошириш, энг яхши методист педагогларнинг илғор иш тажрибасини мунтазам равишда умумлаштириб, оммалаштириш;

Инженер-педагог кадрларнинг малакасини ошириш устидан қаттиқ контроллик ўрнатиш, шахсий қобилияти маълумот даражасига ва иш тажрибасига қараб, ишлаб чиқариш таълими ҳар бир мастери ва муаллимнинг касбкор маҳоратини ва ғоявий-сиёсий билимларини такомиллаштиришда собитқадамлик ва изчилликни таъминлаш;

Таълим-тарбия жараёнининг аҳволи учун ўқув юртлари раҳбарларининг масъулиятини ошириш, раҳбар ва инженер-педагог кадрларнинг кўнимсизлиги сабабларини ўрганиб, шу сабабларни тугатиш учун кескин курашиш, уларнинг ижодий меҳнат қилиши ва дам олиши учун зарур бўлган ҳамма шарт-шароитларни яратиб бериш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш;

Билим юртларининг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш, тегишли министрликлар, идоралар, базавий корхоналар билан биргаликда билим юртларини зарур асбоб-ускуналар, машиналар, станоклар билан таъминлашнинг узоқ муддатли планларини ишлаб чиқиш, айниқса ишлаб чиқариш практикаси жараёнида ўқувчиларга таълим беришни яхшилаш тадбирларини белгилаш;

Ўқув юртларининг структураси ва ихтисослашувини такомиллаштиришни давом эттириш, ўн биринчи беш йилликнинг охиригача умумий ўрта маълумот олган малакали ишчи кадрлар тайёрлашга ўтишни асосан тугаллаш, техника ва кечки (сменали) билим юртларини ривожлантиришга кўпроқ эътибор бериш топширилди.

Амалий санъатни сақлаб қолиш ва ривожлантириш зарурлигини эътиборга олиб, кулолчилик, ёғоч ва ганч ўймакорлиги, мисгарлик, керамика, халқ бадиий ижодиётининг бошқа турлари усталарини тайёрлашни кўпайтириш тадбирлари ишлаб чиқилиб амалга оширилсин;

1982 йилдан бошлаб билим юртларини битириб чиқувчиларни якка тартибда тақсимлаш жорий этилсин, улардан меҳнатда тўғри фойдаланилиши устидан контроллик кучайтирилсин;

республикада малакали ишчилар тайёрлаш соҳасида ягона давлат сиёсатининг амалга оширилиши таъминлансин. Ишчиларга ишлаб чиқаришда таълим беришни ташкил этишни яхшилашда ва таълимнинг методик савиясини оширишда министрликлар, идоралар, корхоналарнинг иши мувофиқлаштириб олиб борилсин. Ишчилар синфининг ёш авлодини тайёрлаш ишида министрликлар ва идораларга тавсияномалар ишлаб чиқилсин ҳамда уларга конкрет ёрдам берилсин.

Ҳунар-техника билим юртларида қайси министрликлар, идоралар, базавий корхоналар учун ишчи кадрлар тайёрланаётган бўлса, уларга ҳунар-техника таълими органлари билан биргаликда ҳозирги замон талаблари даражасида ишчи кадрлар тайёрлаш учун зарур шарт-шароитлар яратиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш, ўқувчиларга таълим ва тарбия беришда актив катнашиш таклиф қилинди. Ҳунар-техника билим юртларига ўқув устахоналари, лабораториялар ва кабинетларни жиҳозлаш учун асбоб-ускуналар, станоклар, механизмлар, турли техника воситалари белгиланган тартибда ажратиб берилсин. Ҳунар-техника билим юртларида ишлаш учун педагоглик қобилиятига мойил бўлган ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари юборилсин.

Билим юртларини битириб чиқувчиларнинг эҳтиёжларига доимо диққат-эътибор билан қаралсин, уларнинг янги коллективларда ўрнашиб қолишига ҳар томонлама ёрдам берилсин, бунинг учун мураббийлик ҳаракатидан кенг фойдаланилсин, уларнинг касб-кор, умумий таълим ва маданий савияси ўсишига кўмаклашилсин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши, Қурилиш, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликларининг, «Главташкентстрой»нинг ҳунар-техника билим юртларини қуриш соҳасидаги иши қониқарсиз деб топилди. Мазкур министрликлар ва идораларнинг раҳбарларига бу объектлардаги аҳволни жуда яқин вақт ичида тузатиб олиш ва келгусида билим юртлари қурилишининг норматив муддатларига қатъий риоя этиш таклиф қилинди.

Ўн биринчи беш йилликда Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг ҳамма типдаги ҳунар-техника билим юртларида 700 минг малакали ишчи тайёрланиши лозим, деб белгиланди.

Малакали ишчилар тайёрлаш топшириқларини бажариш учун зарур база яратиш мақсадида камида 194 та ҳунар-техника билим юрти қуриш ва ташкил этиш, шу жумладан:

капитал қурилиш ҳисобига Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети, министрликлар, идоралар, корхоналар йўли билан 51,2 минг ўринли 77 та янги билим юрти қуриш ҳамда топшириладиган маъмурий ва бошқа бинолар базасида 117 та ҳунар-техника билим юрти ташкил этиш, шунингдек ишлаб турган билим юртларида ўқув корпуслари, ётоқхоналар ва бошқа объектлар қуриш белгиланди;

область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, тегишли министрликлар, идоралар, корхоналарнинг раҳбарларига ҳунар-техника билим юртларини қуриш ҳамда ташкил этиш топшириқларининг сўзсиз бажарилиши юзасидан ҳамма зарур чораларни кўриш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Госпланига: янги ҳунар-техника билим юртларини қуриш ҳамда ишлаб турган билим юртлари учун турли қўшимча иморатлар қуриш топшириқларига мувофиқ равишда тегишли республика министрликларига ва идораларга капитал маблағ ва материал лимитларини ажратиб бериш;

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг ишлаб чиқариш таълими мастерларига ва муаллимларга бўлган эҳтиёжларига биноан ҳар йилги планларда ўрта махсус ва олий ўқув юртларини битириб чиққан кишиларни ҳунар-техника билим юртларида ишлаш учун юборишни кўзда тутиш топширилди.

Қарор Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, халқ депутатлари область Советлари ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетлари зиммасига ёшларни ҳунар-техника билим юртларида ва умумий таълим мактабларининг 9-синфларига ўқишга йиллик планларда тасдиқланган кўрсаткичларга мувофиқ равишда жалб этишни таъминлаш вазифасини юклади.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига шу вақтгача ўқув хўжаликларига эга бўлмаган қишлоқ ҳунар-техника билим юртларига шундай хўжаликларни ташкил этиш учун ер участкаларини қонунда белгиланган тартибда шу йилнинг охиригача ажратиб бериш таклиф қилинди.

Министрликлар ва идораларга тегишли топшириқлар берилди:

Ҳунар-техника билим юртларини зарур адабиёт ва ўқув қўлланмалари билан таъминлаш учун, белгиланган тартибда, Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига, Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитетига, Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига дарсликлар, қўлланмалар, кинофильмлар ва грампластинкаларни Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг буюртмасига биноан нашр этиш ва чиқаришни кўзда тутиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, ижодий союзлар тарбиявий ишни ташкил этишда, техника ижодкорлигини ва бадиий ҳаваскорликни ривожлантиришда ҳунар-техника билим юртларига доимо ёрдам берсинлар, касаба союз, комсомол органлари, маданият муассасалари, ижодий ташкилотлар ўқувчиларни ғоявий-сиёсий, ахлоқий ҳамда эстетик жиҳатдан ва меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашга кенг жалб этилсин.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва Ўзбекбирлашув ҳунар-техника таълими органлари билан биргаликда ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг овқатланишини яхшилаш чораларини кўрсинлар, уларга хизмат қилиш маданиятини доимо оширсинлар.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети умумий таълим мактабларининг ўқувчилари ва уларнинг ота-оналари ўртасида ҳунар-техника таълимини пропаганда қилиш, ёшларни ишчи касбларига қизиқтириш соҳасидаги ҳамкорликни кучайтирсинлар. Юқори синф ўқувчиларини мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида меҳнатга тайёрлашни ҳунар-техника таълими системасининг техника билим юртларида ўқишни давом эттириш учун яхши негиз, деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети 1982 йилда Тошкент шаҳрида «Меҳнат резервлари» спорт комплексини қуриб битказсин, 1983—1985 йилларда ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг техника ижодкорлиги уйи ва ҳунар-техника таълими инженер-педагог ходимлари малакасини ошириш республика институтини лойиҳалаш ва қуришни таъминласин.

Область, шаҳар, район партия комитетларига ҳунар-техника билим юртлари бошланғич партия ташкилотларининг авангардлик ролини доимо ошириш уларни мустаҳкамлаш ва ҳар бир ўқув юртида бошланғич партия ташкилоти тузиш таклиф қилинди. Педагоглар коллективлари ва ўқувчилар турмушининг ҳамма соҳаларига касаба союз ва комсомол ташкилотларининг фаолиятига коммунистларнинг таъсири кучайтирилсин. Бошланғич партия ташкилотларининг секретарларига ташкилий-партиявий ва ғоявий-сиёсий иш методлари ҳамда формалари мунтазам равишда ўргатилсин.

Область, шаҳар ва район ижтимоий-иқтисодий турмушининг янгиликларидан, энг муҳим умумиттифоқ ва халқаро воқеалардан педагоглар коллективлари доимо хабардор қилиб турилсин.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, республика ва область газеталарининг редакцияларига ҳунар-техника таълимини пропаганда қилиш соҳасида мунтазам иш олиб бориш, муаллимлар коллективлари ва ўқувчиларнинг ўқиши, дам олиши ва меҳнат фаолиятини батафсил ёритиб бориш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими системасининг ходимлари, партия, совет, комсомол, касаба союз органлари ва меҳнат коллективларининг ёрдами билан КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун бутун кучни ишга соладилар ҳамда ўқувчиларга таълим ва тарбия беришни бутун чоралар билан такомиллаштириш асосида малакали ишчи кадрлар тайёрлашни янада яхшилашга эришадилар, деб ишонч билдирдилар.

БУГУН — МАТБУОТ КУНИ

ПАРТИЯНИНГ ҒОЯВИЙ ҚУРОЛИ

Бизнинг партиямиз совет журналистларининг кўп минг кишилик отрядига зўр ишонч билан қарайди, уларнинг оғир меҳнатини ғоят қадрлайди. Табиийки, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларимизнинг ҳамиша партия ва умумхалқ жамоатчилик фикрининг чинакам минбари бўлиб қолишидан ҳаммамиз манфаатдормиз.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ҚУТЛУҒ САНА САРЧАШМАЛАРИДА

Матбуот кунининг байрам қилиниши тарихига оид

Совет матбуотининг шонли тарихи солномасида шундай саналар борки, йиллар ўтган сайин бу саналарнинг қадр-қиммати ва салмоғи ортаверади, янги-янги авлодлар бу сана мазмунига янги давр руҳини йўғрайдилар, унинг мундарижа ва моҳиятини бойитадилар, такомиллаштирадилар, ривожлантирадилар. Шундай мўътабар саналардан бири совет матбуотининг байроқдори — Ленинчи «Правда»нинг туғилган куни билан боғлиқдирки, бу кун, яъни 5 май, ҳар йили партия-совет матбуотининг кўрик куни, матбуот ходимларининг анъанавий байрами сифатида кенг нишонланади.

Кўпгина газетхонлар ва хатто айрим матбуот ходимлари ҳам 5 майни Матбуот куни сифатида байрам қилиш 1912—1913 йиллардаиоқ бошланган деб ҳисоблашади. Бу тушунча жуда ҳам тўғри эмас. Аслида гап бундай.

Россияда **1-марта Ишчи Матбуоти куни** «Правда» чиқа бошлаган куннинг икки йиллигида, яъни 1914 йил 22 апрель (янги ҳисоб билан 5 май)да нишонланган. Шу куни «Правда» (бу кезларда «Путь правды» номи билан чиқарди) аҳволнинг танглиги ва қоғознинг танқислигига қарамай 8 саҳифали бўлиб чиқади ва 130 минг нусхада тарқалади. Газетанинг шу сонига «Правда» икки ёшда» деб номланган безакли буклет бепул илова қилинади. Россияда биринчи бор нишонланган бу байрамнинг катта сиёсий ва тарихий аҳамиятини **В. И. Ленин** ўзининг **«Ишчи матбуоти кунининг якунларига доир»** номли мақоласида батафсил баён қилган.

Шундан сўнг то 1922 йилгача Матбуот куни байрам сифатида нишонланган эмас.

1922 йил. Мамлакатда вайронагарчилик ва очарчилик ҳукмрон. Матбуотнинг аҳволи ниҳоятда оғир: қоғоз, бўёқ, шрифтлар етишмас, нашриёт техникаси ибтидоий ва абгор эди. Шундай шароитда партия Марказий Комитети «Правда»нинг яқинлашиб келаётган ўн йиллик юбилейи муносабати билан оммавий ишчи газетаси «Правда» чиқа бошлаган кунни Матбуот куни сифатида нишонлаб, матбуот фаолиятининг ютуқ-камчиликлари н и умумхалқ кўригидан ўтказишни таклиф қилди. В. И. Ленин бу таклифни қизғин маъқуллади ва ҳатто шу санага бағишлаб махсус мақола ёзиб беришни ваъда қилди. Партиянинг 1922 йил март—апрелда бўлиб ўтган XI съезди 5 майни Матбуот куни деб эълон қилиш ва уни кенг нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилди. Матбуот кунининг мамлакат миқёсида нишонланиши, шубҳасиз, меҳнаткашларни вайронгарчилик ва очликка қарши курашга сафарбар этишда, шунингдек социалистик қурилиш ишларини жадаллаштириб юборишда матбуотнинг роли ва аҳамиятини яна ҳам оширарди.

1922 йил 2 май куни В. И. Ленин ваъда қилган мақоласини ёзиб тугатди ва редакцияга йўллади: бу — **«Правда»нинг ўн йиллигига»** деб аталган машҳур мақола эди.

Ниҳоят, 1922 йил 5 май куни бутун мамлакат биринчи марта Матбуот кунини байрам сифатида кенг нишонлади. Шу куни «Правда» байрам «либосида» — 12 саҳифали бўлиб чиқди. **В. И. Лениннинг «Правда»нинг ўн йиллигига»** деб номланган асари бош мақола ўрнида босилди. **«Ўша вақтдан буён ордадан фақат ўн йил ўтди!** — деб ёзганди Владимир Ильич кундалик большевистик газета ташкил этилган даврни назарда тутиб, — **Ҳолбуки, шу вақт ичида кураш ва ҳаракат мазмуни жиҳатидан юз йилни бошдан кечирдик».**

Газетанинг юбилей сонида «Правда»нинг қаҳрамонона тарихий йўли ҳақида бир қатор қизиқарли материаллар эълон қилинди. Революцияга қадар нашр этилган «Правда»нинг ноширлари ва муҳаррирлари — М. Ольминский, Г. Петровский, С. Малышев ва бошқалар, шунингдек газетанинг фаол ходимлари ва кекса правдистлардан Б. Иванов, А. Буров, В. Дубовскойлар 1912—1914 йиллардаги «Правда» фаолиятига бағишланган хотиралари билан қатнашадилар. Газетанинг бутун бир саҳифаси «Правда»нинг 1917 йилдаги фаолияти тўғрисида ҳикоя қиларди: бу саҳифада партия марказий органининг Октябрь инқилобини тайёрлаш ва ўтказишдаги роли ва хизматлари муфассал баён этилганди. Кекса правдист—шоир Демьян Бедний ҳақида А. Воронскийнинг, «Правда»нинг ажойиб саркотиби М. И. Ульянова ҳақида А. Сольенинг мақоласи босилганди. «Правда»нинг жўшқин ходимларидан бири — Конкардия Самойлова ҳақида А. И. Ульянова — Елизарова илиқ сўзлар битганди.

Редакциянинг суянган тоғи бўлмиш ишчи-мухбирларнинг хат-хабарлари ва хотираларига ҳам газета саҳифасидан катта ўрин ажратилганди. Газетани қутлуғ ўн ёши билан муборакбод этувчи табриклар мамлакатнинг ҳамма чеккаларидан ёғилиб келганди.

«Замоскворечини и г биз ишчи-мухбирлари, — деб ёзилганди табриклардан бирида, — йўлбошчимиз кекса ва навқирон «Правда» билан фахрланамиз... Биз «Правда» байроғини сира қўлимиздан қўймаймиз, биз бу байроқни янада баландроқ кўтарамиз ва уни сўнги ғалабамизгача, коммунизмгача кўтариб борамиз!»

«Правда» ҳеч қачон ўзининг аниқ ва ҳаққоний позицияларидан чекинган эмас, у ҳамиша кураш органи бўлган — унинг кучи — қудрати шунда, ишчи матбуоти ва ишчилар синфининг кучи-қудрати ҳам мана шундадир!» — дейилганди бошқа бир табрикда.

Редакция байрам сонида ўша мудҳиш самодержавие қувғинлари остида «Правда»ни барпо этган азаматларга қарата қизғин миннатдорчилик изҳор этди. Саҳифалардан бирида қуйидаги қутлов эълон қилинган эди: «Ғолибона пролетариат газетаси бўлган «Правда» редакцияси ишчи матбуотининг ўн йиллик юбилейи кунида чор самодержавиесининг зулмига бардош бериб, ишчи матбуотини барпо этган «Правда»нинг барча ходимларига — унинг асосчиларига, кўмакдошларига, мухбирларига, ўша оғир кунларда газетага ёзган, хат-хабарларини бостирган, газетани тарқатган ва унга мадад бўлганларнинг ҳаммасига — кўкрак кериб уни ишчилар синфи душманларининг зарбаларидан ҳимоя қилганларга, газета учун турма, сургун, қувғинлик ва каторга азобини тортганларнинг ҳаммасига ўзининг ўртоқлик саломини йўллайди!» — деб ёзганди.

Қизғин ва принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид шиори остида ўтган мазкур Матбуот куни партия ва совет матбуотининг ишчилар синфи ва меҳнаткаш деҳқонларга яна ҳам яқинлигини, уларнинг ишончли ҳимоячиси ва доно маслаҳатгўйи бўлиб қолганлигини намойиш этди. Шундан бери, мана 60 йилдирки, ҳар йили 5 май совет матбуотининг улкан байрами сифатида кенг нишонланади. матбуотимиз кучи-қудратини, у эришаётган улкан ютуқлар ва галдаги улуғвор вазифаларнинг умумхалқ кўригига айланади.

В. АБДУЛЛАЕВ,
журналист.

Газета саҳифаларини варақлаганда

«ПРАВДА» ВА ТУРКИСТОН

Бугун «Правда» газетасининг биринчи сони чиққанига 70 йил, совет матбуот куни нишонлаётганига 60 йил тўлди.

Бу йил шонли саналарни совет кишилари партиямиз XXVI съезди қарорларини ҳаётга изчил тадбиқ этаётган, сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги вазиятида нишонламоқдалар.

Совет матбуоти ва «Правда» газетаси кунини нишонлаш фақат совет кишилари учунгина эмас балки бутун дунё прогрессив кишилари учун ҳам муҳимдир. Чунки бу газета демократия ва социализм учун курашда ҳақиқий кучга эга бўлди.

«Правда» газетаси 1912 йил апрелда Лена кони ишчиларининг отилиши муносабати билан бутун мамлакатда оммавий-сиёсий стачкалар тўлқини авж олган янги революцион юксалиш шароитида пайдо бўлди. Газета партиянинг Умумроссия миқёсидаги легал органи бўлиб, у ишчилар ҳаётида ғоят катта роль ўйнайди. Газетанинг ҳар бир сонида ишчиларнинг ўнлаб хабарлари босилар эди. Бу хабарларда ишчиларнинг оғир ҳаёти тасвирланар эди. Икки йилдан ортиқ вақт ичида «Правда»да ишчиларнинг 17 мингдан кўпроқ хабари босилди.

Газетанинг саҳифаларида Марказий Россия хабарларидан ташқари чет ўлкалар хабарлари босилиб турарди. Редакцияга Туркистондан биринчи бўлиб Тошкент, Ашхобод ва Верний ишчиларидан хабарлар келарди. Туркистон меҳнаткашларининг ҳаёти тўғрисидаги мақолалар газетанинг «Иқтисодий ҳаёт», «Ишчилар ҳаракати» бўлимларида, «Вилоятларда стачкалар», «Темир йўлларда», «Телеграм м а л а р», «Хроникалар» рубрикаси остида чиқар эди.

Туркистон меҳнаткашлари «Правда»га мақолалар ёзишдан ташқари моддий ёрдам ҳам бериб турардилар. Н. К. Крупскаянинг ён дафтарида ҳар хил вақтларда Тошкентдан неча сўм ёрдам пули келганлиги қайд қилинган. 1914 йил 21 мартда чиққан «Путь Правди» газетасида Тошкентдан шундай хабар бор. «Биз 78 ишчи «Путь Правди» газетасини табриклаймиз ва унинг фондига 22 сўм пул юбораяпмиз» дейилган. Шундай қилиб, газета ишчилар тўплаган маблағ ҳисобига нашр этиларди.

Полиция қувғини ҳукм сурган шароитда ишчилар синфининг бундай ёрдамисиз «Правда» узоқ вақт яшай олмаган бўлар эди. Газета катта-катта пул жарималаридан сира қутулмас эди. Газета чиқа бошлаган биринчи йилнинг ўзидаёқ унинг редакторига қарши 36 та суд иши қўзғатилди. Шу давр ичида газетанинг 41 сони мусодара қилинди. Мусодара қилинган сонлар турли йўллар билан Ленинга ҳамда Россиядаги, чет эллардаги обуначиларга юборилар эди. Чор ҳукумати газетани саккиз марта ёпиб қўйди, аммо у «Рабочая Правда», «Северная Правда», «Правда Труда», «За Правду», «Путь Правди», «Пролетарская Правда» каби номлар остида чиқаверди. Большевиклар икки йилдан сал ортиқроқ вақт ичида ўз газеталари «Правда»нинг юзлаб сонини чиқаришга муваффақ бўлдилар. Кундалик ишчи газетасининг йўлга қўйилишини Ленин: «Петербург ишчилари кундалик ишчи газетасини йўлга қўйиш билан жуда катта тарихий ишни бажардилар», деб таърифлаган эди.

«Правда» партияни кенг халқ оммаси билан ҳамиша боғлаб турди. Газета теварагида кўп сонли ишчи мухбирлар армияси ташкил топди. Газета ва сиёсий адабиётларни Туркистонга сургунга юборилган ёки ўлкага ўз эҳтиёжлари билан келган социал-демократлар келтирар эдилар. «Правда»нинг саҳифаларида Туркистонда ишсизларнинг сони ошиб бораётганлиги, ишлаётган ишчиларнинг аҳволи ниҳоятда оғир эканлиги, айниқса маҳаллий меҳнаткашларнинг яшаш шароити, турмуши оғирлиги тасвирланарди.

Петербург ва Тошкент ишчилари, Волга ва Сирдарё бўйи деҳқонлари, Болтиқ денгизи матрослари ва Туркистон саперларининг ҳокимиятдан норози овозлари газета саҳифаларида тез-тез пайдо бўлар эди.

Шу даврда «Правда» меҳнаткашларни революцион курашга очиқ-ойдин чақиролмасди, чунки у ҳукуматнинг қаттиқ цензураси остида эди. Лекин сатрлар орасидаги революцион фикр унинг ўқувчиларига равшан эди. Бунга жавобан иш ташлаш, митинг, намойиш, ишчилар йиғинлари тўғрисидаги мақолалар газетага ўлкалардан кела бошлади.

«Правда»нинг 1912 йил июль, август, декабрь ойлари сонларида Тошкент яқинидаги 1 ва 2-саперлар батальонидаги қуролли қўзғолон ҳақида хабарлар босилган. «Правда» бу қўзғолонни кенгроқ ёритишга ҳаракат қилди. Саперлар устидан чиқарилган ҳукм эса В. И. Ленинга юборилди. Бу воқеалардан хабардор бўлган В. И. Ленин: «Ишчилар оммаси йўлбошчиси бўлиб чиқди ва Гельсингфорсдан тортиб то Тошкентгача матрос ва солдатлар уларнинг чақириғига жавоб бермоқда», деб таърифлаган эди.

«Правда» социал-демократ группалар ва тўгаракларни бирлаштиришда, революциянинг ҳақиқий жангчиларини тарбиялашда катта роль ўйнади.

«Правда» Октябрь революциясигача ва айниқса Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш йилларида коллектив агитатор, пропагандист ва коллектив ташкилотчи бўлди. У партия сафларини ғоявий ва сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлашда, меҳнаткашларни революцион курашга отлантириб, чоризм ва капитализмни ағдариб ташлашда, ички ва ташқи душманларга қарши курашда, СССРда яшовчи кўп миллатли халқларнинг дўстлиги ва биродарлигини мустаҳкамлашда ғоят катта роль ўйнади.

Ленинчи «Правда» асослаган анъаналар бугунги кунда ҳам газеталар фаолиятида юксак даражада ривожланмоқда.

Ҳозир ҳар бир оилага ўрта ҳисобда 4 та вақтли матбуот тўғри келади. Шунинг учун ҳам журналистлардан катта маҳорат талаб қилинади. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съездида қилган Ҳисобот докладида Л. И. Брежнев уларнинг ишларига катта баҳо бериб: «Бизнинг партиямиз совет журналистларининг кўп минг кишилик отрядига зўр ишонч билан қарайди, уларнинг оғир меҳнатини ғоят қадрлайди. Табиийки, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларимизнинг ҳамиша партия ва умумхалқ жамоатчилик фикрининг чинакам минбари бўлиб қолишидан ҳаммамиз манфаатдормиз» — деган эди.

Ф. МИРРАҲИМБОЕВА,

В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг илмий ходими.

Бизнинг муаллифларимиз

ЖОНКУЯР

Редакцияга узоқ Қашқадарё областидан мактуб келди. У газета саҳифасида босилган медицина фанлари кандидати Носир Қосимовнинг «Ошқозон-ичак касалликлари ва уларни даволаш йўллари» деган мақоласи хусусида эди. Хат муаллифининг ёзишича уни бир неча йиллардан бери ошқозон касаллиги қийнар экан. Газета саҳифасида шифокорнинг мақоласини ўқигач унинг муаллифи билан учрашишга, лозим топилса дардига даво топиш йўлларини у билан маслаҳатлашишга аҳд қилгани, газета штатсиз мухбирининг ишлаш жойини маълум қилиш редакцияга келган ана ўша хатда илтимос қилинган эди. Биз Қашқадарёдан келган хатга тезлик билан жавоб ёздик. Ўн беш кун ўтгач эса хат муаллифи шифокор қабулига кириб келибди...

«Тошкент оқшоми» газетаси чиқаётган дастлабки кезлар эди. Редакцияга бир киши ийманибгина кириб келди. Ўзини таништиргач мақола олиб келганлигини айтди. Мақолани ўқиб чиқиб уни газета саҳифасида албатта ёритажаклигимизни айтдик. Бундан ташқари унга бир неча актуал мавзуларда мақолалар ёзишни топширдик. Шу-шу Носир Қосимов газетамизнинг энг актив муаллифларидан бири бўлиб қолди. Ҳали биз юқорида айтиб ўтганимиздек, газета саҳифасида ёритилган унинг мақолаларини республикамизнинг областларида ҳам қизиқиб ўқийдиган бўлишди. Шифокор эса ўзининг асосий касбидан ташқари кўпчиликни қизиқтираётган мавзуларда мақолалар ёзишда давом этарди...

Бу ўринда биз газета жамоатчи мухбирининг шифокорликни бошлаган дастлабки кезлари, олим бўлиб етишгуича босиб ўтган йўллари, фан уфқларини очиш йўлидаги изланишлари ҳақида ҳам қисқача тўхталмоқчимиз.

Мактабда ўқиб юрган кезларида унинг катта акаси оғир бетоб бўлиб қолди. Ўшанда у еттинчи синфда ўқирди. Мактабдан қайтиб келса, акасининг аҳволи ниҳоятда оғир. Уйидагилар қишлоқ фельдшерини чақириб келишга Носирни юборишди. Лекин фельдшер келгунга қадар кеч бўлган эди...

Ана шу машъум воқеадан кейин у врач бўлишга аҳд қилди. Мактабни битирди-ю, 1952 йили Тошкентга келиб медицина институтига ҳужжатларини топширди. Ўқиш йиллари ҳам ортда қолди. Институтни муваффақиятли туғаллагач, ўлка экспериментал илмий-тадқиқот институтининг фармоко-терапия бўлимига ишга келди. 1965 йили аспирантурани битирди. Унинг узоқ йиллар мобайнида олиб борган илмий ишларига СССР Медицина фанлари академиясининг академиги Кассирский, академик Б. Н. Вотчель, таниқли профессорлар Н. Келгинбоев, З. Умидова ва бошқа етук олимлар юксак баҳо беришганди.

Орадан йиллар ўтди. Бу йиллар унга катта ютуқлар келтирди. У беморларни даволашнинг янги, прогрессив йўлларини излади.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ўлка медицина илмий-тадқиқот институти терапия бўлими мудири, камтар, изланувчан олим, кишиларга меҳрибон Н. Қосимовни гоҳ беморлар палатасида, гоҳ республикамиз н и н г узоқ шаҳар ва қишлоқларида, гоҳ аҳоли ўртасида медицина мавзуларида лекция ўқиётган чоғида, гоҳ газета ва журналларнинг редакцияларида учратасиз.

Унинг республикамизда чиқадиган газета саҳифаларида турли касалликларнинг олдини олиш ва даволашга оид мақолалари газетхонлар ўртасида қизиқиш билан ўқилмоқда. Биргина «Тошкент оқшоми» газетаси саҳифаларида унинг юздан ортиқ турли мавзудаги мақолалари босилиб чиқди.

Сермазмун умрининг 50-баҳорини қаршилаётган медицина фанлари кандидати, СССР Соғлиқни сақлаш аълочиси, кўплаб илмий ишлар ва илмий-оммабоп нашрларнинг муаллифи, газетамизнинг тиниб-тинчимас, жонкуяр муаллифларидан бири бўлган Носир Қосимов ҳамон изланишда. У юрак-қон томир, ошқозон-ичак касалликлари ва бошқа хасталикларни даволаш, уларнинг олдини олиш бўйича бирибиридан с е р м а з-мун, газетхон мириқиб ўқийдиган яна кўплаб мақолалар ёзиш орзусида. Биз унга бугун — Совет матбуоти кунида ана шу эзгу орзулари ушалишига тилакдошмиз.

С. СОЛИЕВ.

БИНОКОРЛИК КАСБИНИ АРДОҚЛАЕТГАНЛАР

ДЎСТЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

Бугунги кунда Тошкентни ҳақли равишда дўстлик ва қардошлик шаҳри деб аташади. Бу бежиз эмас, албатта. Ҳамон ўша 1966 йилги кучли зилзила оқибатлари бизнинг ёдимизда. Ўшанда кўплаб кишилар, юзлаб оилалар бошпанасиз қолдилар. Лекин улар тушкунликка тушмадилар. Бутун мамлакат уларга — Тошкентга ёрдам қўлини чўзди.

Пушкин кўчаси, «Марказ—1» ва «Марказ—2» кварталлари бугунги кунда ўзининг гўзаллигини кўз-кўз қилмоқда. Улар москвалик қурувчиларнинг қўллари билан яратилган ва тошкентликларга ҳадя этилган. Бу ердан ҳозирги кунда кўкка бўй чўзиб турган тўртта баҳайбат кранни кўриш мумкин. Пушкин ва Асакинский кўчалари кесишган чорраҳада, яъни собиқ Асакинский майдонида янги турар жой комплекси — тўртта 16 қаватли турар жой биноси, болалар боғчаси, магазин, ер ости гаражи ва автомобиль турар жойи бунёд этилмоқда. Қурилишни «Главмосстрой»нинг Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Мосжилстрой» трестига қарашли 220-қурилиш бошқармаси олиб боряпти.

— Кўчиб келгандан сўнг, қурилиш партия ташкилоти ташкил этилди, постройком сайланди, — дейди бошқарма партия ташкилотининг секретари В. А. Нестеренко. — Кейинги икки ой мобайнида қурилишнинг уставдан ташқари комсомол ташкилоти ташкил этилди. Активга турли касбдаги юксак малакали кишилар жалб этилган.

«Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» трести бу ерда бош пудратчи ҳисобланади, объектда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Қорабоев бошлиқ бригада коллективи ҳам фидокорона меҳнат қилаяпти. 1-қурилиш бошқармасига қарашли бу бригада шу кунларда гаражда, автомобиллар тўхташ жойида монтаж ишларини, коммуникация қурилмаларини тайёрлаш ишларини ва бошқа юмушларни амалга оширмоқда.

Қурилиш ишлари «Главмосстрой»н и н г «Мосавтотранс», «Мосмонтажспецс т р о й», «Мосэлектромонт а ж», «Моссантех с т р о й» трестлари ва бошқа қурилиш ташкилотлари етказиб бераётган материаллар, механизмлар, автотранспортлар, темир-бетон конструкциялари ёрдамида амалга оширилмоқда. Объектда 2-«Мосстроймеханизация» трестига қарашли 10-механизация бошқармасининг минорали кран машинисти В. Окурский, «Мосжилстрой» тресли 220-қурилиш бошқармасининг монтажчиси А. Морозов, ғишт терувчи Н. Позднякова, электр пайвандчи В. Слисарчук, иш юритувчи Л. Ларин, «Главмосавтотранс»га қарашли 28-автокомбинатнинг шофёри М. Мельнеченко ва бошқалар намунали меҳнат қилмоқдалар.

Қурилиш узлуксиз пудрат методи асосида олиб боriляпти. Бу усул бригада пудратидан шуниси билан фарқ қиладики, бунда иш уч сменада — узлуксиз поток асосида олиб борилади. Дам олиш кунлари эса ишчилар учун махсус график асосида аниқ белгиланади.

Қурилиш муддати Москва ва Тошкент шаҳар партия комитетлари бюро қарори ва шунингдек «Главмосстрой» ҳамда «Главташкентстрой» раҳбарлари келишуви билан белгиланган. Қурувчилар ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олдилар. Улар комплекснинг биринчи корпусини Улуғ Октябрнинг 65 йиллигигача, қолган учта корпусни эса СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигигача бажаришга аҳд қилдилар. Бундан ташқари 320 ўринли болалар боғчасини шу йилнинг 8 августида нишонланадиган қурувчилар кунигача фойдаланишга топширадилар.

Қурилишда 350 нафар қурувчи меҳнат қиляпти. Уларнинг кўпчилиги бизнинг шаҳримиз билан эски танишдир.

— 1966 йили москвалик қурувчилар билан биринчи марта Тошкентга келган эдим, — дея ҳикоя қилади қурилиш майдонида биз билан учрашган Л. Ларин, — Тошкентда 1970 йилгача ишладим. Ўшанда Чилонзордаги 26-кварталини ва «Марказ—1», «Марказ—2» кварталларини бунёд этган эдим. Тошкентликларнинг ўша пайтдаги меҳмондўстлиги, самимийлиги менинг ҳеч қачон ёдимдан чиқмайди. Ўша қизғин дамларда мен бу ерда жуда кўплаб дўстлар орттирдим. Тошкент мен учун иккинчи уйимдек бўлиб қолди.

Суҳбатимизга келиб қўшилган Н. Позднякова ҳам ҳамкасбининг фикрини қувватлади.

— Ўша дамларни яхши эслайман. Биз ярим вайрона бўлган шаҳарга кириб келдик. Палаткаларда яшадик. Лекин биз бундан тушкунликка тушмадик. Биз совет кишиларининг дўстлиги туфайли янги шаҳарнинг яна бунёд этилишига ишонар эдик. Менинг камтарона меҳнатим, янги шаҳарни бунёд этишга озми-кўпми қўшилганидан бир умр бахтиёрман. Мен бу ерда кўплаб дўстлар орттирдим. Мана шунинг учун ҳам ҳеч иккиланмай иккинчи марта Тошкентга келдим. Янги шаҳарни кўриш мен учун ажабланарли бўлмади. Чунки, ўша қийин вақтларда келгусида Тошкент ана шундай гўзал бўлишини билар эдим. Бугун ҳам ўзимизнинг меҳнатимиз билан шаҳарни янада гўзалроқ қилишга ҳаракат қиламиз.

Чиндан ҳам ғишт терувчи Поздняковании аҳди иши билан бир эканлиги кўриниб турибди. Аввалгидек у ҳозир ҳам смена топшириқларини ортиғи билан бажармоқда.

Ҳозирги пайтда комплексда қизғин палла. Бу ерда бинони кўтариб турувчи асосий элемент — монолитли устун бунёд этиляпти. Бунинг учун махсус темир-бетонла р д а н фойдаланиляпти. Шунингдек, лифт шахталари ва бошқа ишлар амалга оширилмоқда.

Москвалик қурувчилар бугунги кунда Тошкент қурилишларида муваффақиятли ишлашиб, ўзларининг зарбдор меҳнати билан қурувчи деган юксак номни шараф билан оқламоқдалар.

Т. ТОШЕВ,
Э. ЗОҲИДОВ,

СУРАТДА: «Главмосстрой»нинг 220-қурилиш бошқармаси бир группа илғорлари — (чапдан-ўнгга) монтажчи Виктор Молчанов, газэлектрпайвандчи Игорь Никулин, илғор монтажчилар бригадаси бошлиғи Виктор Бичков ва комплекслашган бригада етакчиси Александр Полуничев.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Нурота районидаги В. И. Ленин номли совхознинг бош чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуназар Умаров бригадаси мевали боғ барпо этди. Улар қўриқ ерда 500 туп мевали дарахтлар кўчати ўтқаздилар. Бригаданинг бошқа чўпонлари ҳам донгдор қоракўлчи намунасига эргашдилар. Ер ости сувларидан фойдаланиш эвазига Қизилқум ерларидаги қоракўлчилик совхозида боғдорчиликни ривожлантириш имконияти туғилди. Бу ерда қудуқлар қазилиб, қудратли насослар ўрнатилган.

* * *

Қизилтепа районидаги «Ёш ленинчи» колхозида коттежлар қурилиши ниҳоясига етказилди. Ҳайит Ярашов бошлиқ комплекс бригадаси аъзолари бунёд этган бу объект «алоҳидадир». Бу бригада объект қурилишини тамомлаб, 1982 йил учун қабул қилинган мажбуриятини адо этди. Хўжалик ҳисобидаги бу бригада аъзоларидан Иброҳим Умаров, Хошим Ботиров, Исмоил Муродов, Рустам Шарипов ва бошқалар зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар. Меҳнатнинг тезкор усулларини ўзлаштирганликлари, ҳар бир иш соатидан унумли фойдаланаётганликлари, бир қанча турдош касбларни билганликлари туфайли улар смена топшириқларини икки баравар ошириб адо этмоқдалар.

* * *

Ўзбекистон Жанубида Ҳисор тоғ тизмаси этакларида янги Тўпаланг сув омборини барпо этиш лойиҳалаштирилган. Бу сув омбори 90 минг гектар майдонни суғоради. Сиғими ярим миллиард куб метр бўлган қўлбола денгиз тоғдаги Тўпаланг дарёсини тўғон билан тўсиб вужудга келтирилади. Бу тўғон бўйи 180 метр бўлиб, бошқа шу каби иншоотлардан анча баланддир. Сув омбори янги ерларни ўзлаштиришни авж олдириб юбориш имконини берибгина қолмай, Сурхон—Шеробод водийсининг шимолий зонасини сувга анча сероб қилади.

* * *

«Бухараирсов х о з-строй» трестидан Фирдавс Жаппаров бошлиқ экскаваторчилир бригадаси 1982 йил учун қабул қилган мажбуриятини муддатидан илгари адо этди. Бу коллектив Бухоро районининг Қоровулбозор массивига янги қувурларни ётқизмоқда. Қоровулбозор массивида қўриқ ерлар интенсив ўзлаштирилмоқда. Ўзаро ёрдам, бир-бирига таяниш, техникани яхши билиш, машиналардан оқилона фойдаланиш эвазига бригада графикдан ўзиб ишламоқда.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Швейник» кўп нусхали газетаси чиқа бошлаганига 25 йил тўлди.

СУРАТДА: редакцион коллегиянинг навбатдаги йиғилишида (чапдан-ўнгга) редакция ходими Р. Севастополева, меҳнатни илмий ташкил этиш бўлимининг бошлиғи В. Тельнова, газета редактори Л. Горбунова, 2-тикувчилик цехи ишчиси А. Кирштейн, босмахона бошлиғи А. Ивашкин, меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг инженери З. Азимова келгусидаги режалар ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

В. Губин фотоси.

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Ҳурматли редакция! Баъзида киши кўрган-кечирганларини, эшитган ёки ўқиганларини тез унутиб қўяди, шунда беихтиёр «Хотирам яхши эмас» деб юборамиз. Хотирани яхшилаш, чиниқтириш мумкинми, шу ҳақда мутахассис маслаҳатини берсангиз.

Б. Шарипов, М. Одилов, С. Раҳмов, Т. Қурбонов, студентлар.

ИНСОННИНГ РУҲИЙ ОЛАМИ

ХОТИРАНИ ЧИНИҚТИРИБ БЎЛАДИМИ?

Қобилиятли ёшларимиз ўнинчи синфни битиргач, халқимиз, жамиятимиз учун фойдали мутахассис бўлиш орзуси билан ҳунар эгаллайдилар, олий ва ўрта билим юртларида ўқийдилар. Ўқишга кирган ҳар бир ёш йигит-қиз, «Яхши ўқийман, етук мутахассис бўламан» деб орзу қилади-ю, уларнинг баъзилари ўқишда оқсаб, нуқул паст баҳо оладилар. «Хотирам яхши эмас, дарсларни тўлиқ ўзлаштиролмаяпм а н» дейишади. Бу гап тўғрими? Йўқ, бундай эмас.

Кўп йиллик тажриба ва текширишлар шуни кўрсатдики, бундай студентларнинг аслида хотираси ҳам, ақл-фаросати ҳам ёмон эмас, жуда яхши ўқиб кетишлари мумкин. Ҳамма гап бу ёшларда ўз руҳий фаолиятларини (психологик хусусиятларини) уюштира билиш, чиниқтириш хусусиятларида камчиликлар кўп. Инсон психологик хусусиятини, билим олишдаги ўрнини англамоқ, тушунмоқ учун руҳий фаолиятнинг қандай таркибий қисмлардан ташкил топганлигини ўргатиш мақсадга мувофиқ бўларди?

Инсоннинг бир бутун руҳий (психологик) фаолияти асосан қуйидаги уч таркибий қисмдан ташкил топган:

Биринчиси, англаш (билиш) фаолиятидир. Англаш психологик фаолият бўлиб, бу сезиш, идрок этиш, тасаввур қила билиш, хотирада сақлаш, ақл-фаросат ва фикрлаш қобилиятидан иборатдир. Бу психологик хусусиятлар ёрдамида инсон атрофни ва ўз-ўзини англаши, тушуниши, билиши мумкин.

Руҳий фаолиятнинг иккинчи қисми эса эмоционал (туйғу) ва ирода каби жуда муҳим фаолиятдан иборат бўлиб, бу инсонни ҳаётдаги муваффақияти кўпинча унинг кайфият ҳолатига қизиқа билиш хусусиятига, мақсадга эришиш учун интилиш, шу йўлда учрайдиган тўсиқларни бартараф эта билиш қобилиятига боғлиқдир.

Руҳий фаолиятнинг учинчи таркибий қисми эса, инсоннинг онги диққат қилиш қобилияти, мижозига ва характерига боғлиқдир.

Зикр қилиб ўтилган руҳий фаолиятларнинг ҳар бир таркибий қисми ҳар бир кишида фақат ўзига хос хусусиятга эга бўлиб, баъзи бирларида билиш қобилияти яхши тараққий этган бўлса, уларнинг эмоционал ёки интила билиш қобилиятида камчилик бўлиши мумкин. Баъзи кишиларда эса, характердаги нуқсон (камчилик) мавжуд бўлса, бошқаларда фикрлаш қобилияти заиф бўлиши мумкин. Шунинг учун ҳам кишилар ўзларининг психологик хусусиятлари билан бир-бирларидан фарқ қиладилар. Ўқиш фаолиятида эса баъзилари яхши ўқиса, баъзилари суст, қийинчилик билан ўқийди.

Одамларнинг психологик жиҳатдан ҳар хил бўлишига асосий сабаб, биринчидан авлоддан авлодга ўтувчи руҳий фаолият хусусияти бўлса, иккинчидан уларнинг турли шароитда тарбияланиши, ўқитиш фаолиятидаги камчилик ва ютуқлар таъсир кўрсатади. Бундан ташқари, инсон балоғатга етгач, ўз-ўзига таъсир қила билиш, ўз психологик камчиликларини аниқлаб, уни тузатишга интилиши, яъни ўз-ўзини тарбия қила билиши хусусияти унинг ҳаётида жуда катта роль ўйнайди. Айниқса, бу соҳада инсон тинглаган, эшитган, кўрган, ўқиган пайтларда содир бўладиган билим бойлиги унинг диққат қила билиш қобилиятига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Хўш, хотирани қандай яхшилаш мумкин? Бу савол жуда қадим замонлардан олимларни қизиқтириб келган. Хотирани яхшилаш учун қуйидагиларга эътибор бериш керак:

Инсон психологиясининг қизиқа билиш хусусияти фавқулодда кучга эга. Қизиққан нарсани инсон охиригача билишга ҳаракат қилади, керак вақтида ёдига қайтадан тушира билади. Шу жараёнда чарчаш нималигини билмайди. Агар қизиқиш бўлмаса, хоҳ иш бўлсин, хоҳ ўқиш бўлсин зерикарли бўлади, интилиш бўлмаслиги туфайли тушунча ҳам бўлмайди. Бундай ҳолда инсон тез чарчайди. Шу ўринда бир мисол келтирайлик.

Ёшларимиз муҳаббат ҳақидаги китобларни севиб ўқийдилар. Қўлларига шу китоб тушдими, бас, хоҳ йўлда, хоҳ трамвайдами, автобусдами, метродами ёки уйда, ё бўлмаса лекцияда, хуллас қаерда бўлмасин китобни қўлларидан қўйишмайди. То шу китобни ўқиб тугатмагунларича ётиб уйқулари келмайди. Шу китобни қаерда, қай шароитда ўқишларидан қатъий назар, мазмунини бир умрга ёдда сақлаб қоладилар. Дарслик китобларни ўқиганларида эса қизиқиш пайдо бўлмаса, интилиш бўлмайди. Шунинг учун ҳам дарсликларни ўқиганда уйқу келади, чарчайди, мудроқ босади, баъзан шу китобдан кўнгил совийди. Демак, тушунишда, қизиқишда гап кўп. Тушуниш учун эса диққат билан тинглаш, ўқиш, эшитиш, ўрганиш, зарур. Ана шундан кейин эса фикран такрорлаш ёки мунозара (дискуссия) ўтказиш мумкин.

Хотирани яхшилашнинг тадбирларидан яна бири, ҳар бир студент ўзидаги психологик таркибий қисмларнинг қайси бири яхши тараққий этмаган бўлса, шу камчилигини яхши билиб, уни йўқотишга интилиш керак. Ана шундагина билим қобилияти ошади, бунда студент муваффақиятли ўқишни давом эттиради.

Демак, интизомли, тартибли, бошқалар олдида жавобгарликни ҳис қила билиш, ўз вазифасини яхши англамоқ, яхшилик билан ёмонликни, оқ билан қорани фарқ қила билмоқ хотирани мустаҳкамлайди.

Олимларнинг фикрича, киши ҳар қандай иш билан шуғулланганда ҳам, ўқиганда, лекция тинглаганда ҳам инсон бош миясининг 4 процентга яқин ҳужайраси ишлар, 96 проценти эса дам олишда турар экан. Бир мавзудан иккинчи мавзуга ўтганда эса ишлаб турган нерв ҳужайралари резервга ўтиб дам олади, бошқа 4 процент нерв ҳужайралари ишга тушади. Демак, инсоннинг психологик қобилияти чексиздир.

Психологиядан тўғри фойдалана билиш ўқиш фаолиятини оширишда, хотирани мустаҳкамлашда муҳим омиллардан бири ҳисобланади.

А. АБДУРАҲИМОВ,
Тошкент Давлат медицина институти психиатрия кафедрасининг доценти.
Қ. НИЗОМОВ,
шифокор.

Шифокор қабулида

Болаларда ревматизм касаллигининг кечиши

Ревматизм инфекцион — аллергик касаллик ҳисобланади. Ревматизм билан оғриган болаларда кўриладиган тери тошмалари, полиартрит, сероз пардаларининг зарарланиши аллергик табиатга эга эканлигини тасдиқлайди. Ангина ва юқори нафас йўлларининг катари одатда болаларда ревматизм авж олишидан олдин пайдо бўлади.

Хроник тонзиллит ревматизм билан оғриган болаларнинг кўпчилигида кузатилади. Болаларда ревматизм касаллигининг ривожланишига ота-онада ревматик касалликлар борлиги ва илгари бошдан кечирилган инфекциялар имкон туғдиради. Ревматизм белгиларини аниқлашда ангина, юқори нафас йўллари катори, скарлатина каби касалликлар роли сезиларли экани шубҳасиздир.

Болаларда ревматизмнинг клиник кечиши тўлқинсимон бўлади, зўрайиш даврлари касалликнинг босилиш даври билан алмашинади. Ревматизм зўрайганда полиартрит қайталайди. Ревматизм зўрайишининг давомлилиги ва клиник манзараси зарарланишларнинг даражаси ҳамда тарқалишига қараб турли-туман бўлиши мумкин. Ревматизм кўпинча ўткир инфекцион касалликлардан сўнг, тегишли режим, овқатланиш бузилганда, жуда ортиқча жисмоний зўриқишларда қайталанади.

Ревматизм билан оғриган болаларда доимо нерв системасида функционал ўзгаришлар содир бўлади. Бола ўзини ланж сезади, иш қилгиси ва ўйнагиси келмайди, паришонхотир ва сержаҳл бўлиб қолади, иштаҳаси йўқолади, ранги кетади, оёқ-қўллари совуқ бўлади. Арзимаган нарсадан ёки ҳатто ҳеч нарса бўлмаса ҳам юраги гупиллаб уриб кетади, баъзан юрак соҳаси, боши оғрийди. Ревматизм билан оғриган бола кўпинча маъюс бўлади, жимгина ўтириб, узоқ вақтгача йиғлайди, сал нарсадан хафа бўлади.

Ревматизмда болада юракнинг зарарланиши (кардит), бўғимларнинг яллиғланиши (полиартрит) ҳамда нерв системасининг зарарланиши (хорея) учраб туради.

Ревматик полиартрит тўсатдан авж олади, тананинг ҳарорати анча кўтарилади, бўғимларнинг қаттиқ оғриши, шишиши ва улар устидаги терининг қизариши билан кечади. Қаттиқ оғриқ туфайли бола ҳаракати жуда чекланиб қолади. Ревматизмда бўғимлардаги ўзгаришлар кўпчилик ҳолларда юракдаги ўзгаришлар рўй-рост намоён бўлиб, кўпинча миокардит сифатидаги ўзгаришлар билан қўшилиб келади. Ревматизм ўткир кечганда 2—3 ҳафтадан кейин бўғимдаги ўзгаришлар бутунлай йўқолиб кетиши мумкин. Бир қанча вақт ўтгандан сўнг касалликнинг қайталаниши ревматик полиартрит учун характерлидир.

Кичик ҳорея нерв системасининг болалик ёши учун хос бўлган ревматик зарарланиш туридир. Хореянинг асосий клиник симптомлари жуда кўп беихтиёр ва бир-бирига мос келмайдиган ҳаракатлар сифатидаги гиперкинез ва мускуллар гипотонияси ҳисобланади. Оғир турларида ютиш қийинлашади. Нерв системасининг зарарланиши қолдиқ асоратларсиз йўқ бўлиб кетади. Юракда юз берадиган ўзгаришлар полиартритдагига қараганда камроқ ривожланади.

Ревматизмнинг барча турларида асосий белгилар юракнинг зарарланиши — миокардит ва эндокардит ёки шу иккала зарарланишнинг қўшилиб кетиши (эндомиокардит) ҳисобланади.

Ҳансираш, юрак ўйнаши, юрак соҳасидаги ноҳуш сезгилар ва ҳатто оғриқ сезишдан шикоят қилиш, юрак чегараларининг кенгайиши, томир уришининг тезлаши ёки секинлаши юракнинг ревматик зарарланишдаги асосий белгилари ҳисобланади.

Ревматизмни болалик ёшида профилактика қилиш юрак-томир системаси касалликларининг тарқалишига қарши курашда муҳим тадбир ҳисобланади. Ревматизм билан оғриган ёки оғриб қолиш ҳавфи бўлган болаларни ҳисобга олиш ва улар устидан диспансер кузатуви ўрнатиш профилактиканинг ташкилий шакллари ҳисобланади. Тез-тез касал бўладиган, нимжон, юқори нафас йўллари катари билан кўп оғрийдиган болаларни ҳисобга олиб, уларни кейинчалик доимий равишда соғломлаштириб туриш ревматизм профилактикасининг зарурий ва самара берадиган тадбирларидир.

Хроник тонзиллитнинг ревматизм кечишига ёмон таъсир қилиши касалликнинг бирмунча оғир кечиши, шунингдек бурун-ҳалқум санацияси, хусусан тонзилло-эктомиянинг яхши натижа бериши билан тасдиқланади.

Ревматизм билан оғриш хавфида бўладиган гуруҳдаги болаларнинг инфекция ўчоғини санация қилиш билан бир қаторда 3—5 йил давомида мавсумий равишда бициллин—дори-дармонлар билан профилактика қилиб туриш керак.

Ревматизм билан оғриган болаларни қандай бўлмасин ўткир инфекцион касалликлардан сақлаш лозим. Ревматизм билан оғриган болани албатта шифохонада даволаш керак, чунки ревматизмнинг ўткир фазасида, одатда болага албатта ўрин-кўрпа қилиб ётиш ва иложи борича осойишталик буюрилади.

Ота-оналар шуни эсларида тутишлари керакки, бола касал бўлган пайтда унинг кайфиятига ва аҳволига эътиборли бўлиш, вақтида даволаниш ва ўрнида ётишнинг моҳиятини тушунтириб, унга ғамхўрлик қилиш касалликни тезроқ енгишга ва болаларнинг кўп ўтмай ўртоқлари олдига қайтишига имкон беради.

Ш. ТУРСУНОВ,
Т. ҚОДИРОВА,
Тошкент Давлат медицина институти болалар касалликлари кафедрасининг ассистентлари.

ЭЛ СОҒЛИҒИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

ЯНГИ ПОЛИКЛИНИКА

Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти қошида 1982 йилдан бошлаб янги поликлиника бўлими очилди. Поликлиникада малакали врач ортопед-травматолог ва болалар врачлари беморларга яқиндан ёрдам беришяпти. Институт қошидаги поликлиника бошқа район поликлиникаларидан фарқ қилади. Бу ердаги врачлар беморни даволаш билан бирга консультация берадилар. Ана шу маслаҳатлар асосида район поликлиникаларини н г врачлари даволашни давом эттирадилар.

Поликлиникада республикамизнинг барча область, шаҳар ва районларидан келган қўл ва оёқ суяклари, умуртқаси, орқа мияси шикастланган беморлар даволанадилар. Бир кунда 200 дан ортиқ бемор қабул қилинади. Бу ерда кўплаб тажрибали врачлар меҳнат қилишяпти. Уларнинг орасида хизмат кўрсатган фан арбоблари, профессорлар О. Шокиров, Н. Шоматов, М. Дўсмуродов ва бошқа билимдон ва тажрибали врачлар бор.

Т. ҲАСАНОВ,
медицина фанлари кандидати.

1-стоматология поликлиникасида Жўра Иброҳимов кўп йиллардан буён меҳнат қилиб келади. У шифокорлар ўртасида ҳам, шунингдек поликлиникага ташриф буюраётган беморлар ўртасида ҳам ҳурмат қозонган врачлардан биридир.

СУРАТДА: Ж. Иброҳимов. Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Биз Шарқдан борғанмиз

Адҳам ҲАМДАМ,
НАЗАРМАТ.

ҚАНОТЛИ ҚАҲРАМОН

—Учинчи ҳамлага ҳозирланинг! — деган Абдусатторнинг янгроқ овози радио орқали шерикларига эшитилди. Учинчи шўнғиш ҳам муваффақиятли ўтди. Унда-бунда босқинчиларнинг зирҳли машиналари аланга олиб ётарди. Олов ичига урган машиналар портлаб; кучли аланга кўтарилардн. Душман танкларининг омон қолганлари эса ўзини панага олиб, гумдон бўларди. Душман жанг майдонида ўн битта танкидан ажралди. Шундан иккитасини Абдусаттор ёндириб юборди.

Гитлерчиларнинг ёниб, бурқсиб ётган танклари, бронемашиналарига кўзи тушар, экан, «Ким қилич кўтариб келса, у қиличнинг зарбасидан йўқ бўлади» деган қадимги рус саркардаси Александр Невскийнинг сўзларини эслаб борарди. Белоруссиянинг шимолидан йўл олган Днепр дарёси жануб сарҳадидан кенгайиб, кенг қанот ёзиб, мавжланиб оқарди. Дарёда ҳам шиддатли жанглар борарди. Ғарбий соҳилга ёпишиб олиб, қаттиқ қаршилик кўрсатаётган гитлерчи галаларни бекинган жойларидан, темир-бетон истеҳкомларидан ҳайдаб чиқиб, қочган ерида яксон этиш учун ялпи ҳамла авж олган эди.

Абдусаттор жанговар шериклари билан Днепрдан кечиб ўтаётган қисмларимизни ҳаводан ҳимоя қилиб, душманнинг ўт очиш нуқталарини емириб, олдинга силжишга имконият яратарди. Дарё ичида душманнинг мина, снарядлари портлаб, кечувдаги жангчиларимизга зиён етказарди. Штурмчи самолётларимиз душманнинг дарёга ўт очаётган жойларини аниқлаб, уларни нафасини ўчиришга мажбур этарди. Бундай ҳужумкор учишлар ҳар куни бир неча бор такрорланарди.

Абдусаттор ўзи билан бирга жангларда қатнашиб келаётган қадрдон дўстларининг дадилликларини, фидоийликларини, ажойиб хислатларини ифтихор билан эслайди. Айниқса катта лейтенант Черноморец, кичик лейтенантлар Фомин билан Сурмавалар унинг доимо бирга учишадиган жонажон дўстлари эди. Улар билан неча бор ўлимнинг кўзига тик қараб, душман тўдалари устига ажал оташларини ёғдирганликларини ҳамон ички ҳаяжон билан эслайди.

Бу азаматлар билан 1944 йилнинг 26 июнь куни Белоруссиянинг Могилев, Орша йўлларида душманнинг ҳарбий колонналарини яксон этганлиги унинг хаёлидан асло кўтарилмайди. Ўша вақтларда Орша ва Могилев шаҳарлари томонда шиддатли жанглар қизиб кетган эди. Оғир жанглар тонг отиши билан бошланиб, қош қорайгунча давом этарди. Баъзида қоронғи кечалари ҳам шиддатли разведка жанглари бошланарди. Душманнинг майдонга чиқарилган янги кучларини ҳаводан кўриш қулай ва уни билиб, аниқлаб яксон этиш яхши натижали бўлишини ҳамма билади. Шунинг учун штурмчи самолётлар тез-тез ҳавога кўтарилиб, душман позициясига қўққисдан ҳужум қиларди.

«Ил — 2» штурмчи самолётни учар танк деб атар эди жангчиларимиз. Чиндан ҳам зирҳлаштириб, пухта қурилган бу самолёт ўзининг мустаҳкамлиги билан ва кучли қуроли билан шуҳрат қозонган эди. Бу самолёт ҳужумга ўтганида ўзининг замбарак ва ракета снарядлари, пулемёт ўқлари билан ёвни даҳшатга соларди. Унинг орқа қаноти томонда ҳам яна бир йирик калибрли пулемёти бўлиб, душман учувчисини орқадан қилган ҳужумини қайтаришга мўлжалланган. Бу пулемётни Абдусатторнинг ҳамшаҳри, тошкентлик қозоқ йигити Азаматов бошқариб келарди. 1945 йилнинг бошида Польшани гитлерчилардан озод қилиш жангларининг бирида бу қўрқмас, чиндан ҳам азамат йигит душман қирувчи самолётларининг орқадан қилган қаттиқ ҳужумини қайтариб, самолётни нобуд бўлишдан сақлаб қолди ва тенгсиз жангда ўзи ҳам ҳалок бўлди. Абдусаттор она Ватанимизни ёвуз босқинчилардан қаҳрамонона ҳимоя қилиб, осмонда ҳалок бўлган дўстини она заминга учириб олиб келди. Унинг қабри устида босқинчилардан шафқатсиз ўч олишга қасамёд қилди.

«ИЛ—2» штурмчи самолётни жанг майдонида турли мақсадларда фойдаланиш мумкин эди. У душманнинг жонли кучи ва техникасини аниқлаб, уни пайдо бўлган жойида яксон қиларди. Шунингдек, олдинги маррага келаётган, ёки чекинаётган душман қисмлари, кўприклар кечув жойлари, темир йўл составлари, фронт яқинидаги ҳарбий объектлари, қуршовда қолган кучлари, қурол аслаҳа омборлари унинг зарбасига дучор бўларди. Бу жанговар самолётларни бошқарган лочинларимиз ердаги қўшинларимизнинг ҳаводаги ишончли ёрдамчилари эдилар. Улар артиллериямизга қаерга ўт очиш кераклигини кўрсатиб турардилар. Шунингдек разведка ҳаракатларида ҳам уларнинг хизматлари жуда катта эди.

Абдусаттор фронт йилларини хотирага келтирса, ўзи бошқарган «Ильюшин» штурмчи самолёти ҳақида соатлаб ифтихор билан гапиргиси келади. Қуролинг яхши бўлса, қаҳрамонларча жанг қиласан, дейди у. «ИЛ—2» самолёти ҳам ана шундай ҳар томонлама мукаммал жанговар қуролларимиздан эди. У жанг майдонида пайдо бўлса, душманнинг ўтакаси ёриларди, ўзини қаерга олиб қочишини билмасди.

Яхши қурол яхши жангчи қўлида кўп иш кўрсатиши қадимдан маълум. Шунинг учун Абдусаттор қадрдон самолётини қанчалик яхши билиши билан бирга, уни доимо кўздан кечириб, ҳар бир қисми ва винтини қандай туришига ва ишлашига қайта-қайта эътибор берарди. Самолётнинг қандай нафас олишини юрагидан сезиб турарди. Абдусаттор, самолётни яхши тутиб, учишдан мақсад ғалаба қозонишдан иборат дер эди.

Шундай қувончли музаффар дамларни унутиш мумкин эмас. Бир жанг олдидан бизнинг разведкамиз танкларни ремонт қиладиган душман заводи сунъий паналаб қўйилгани ҳақида хабар келтиради. Бу объектга зарба бериш ҳақида штурмчилар экипажига буйруқ берилади. Душман завод атрофида ўзининг зенит тўпларини жойлаштирганлиги маълум бўлади. Авиациямиз полкининг командири душманнинг ўт очиш тўсиқларини четлаб ўтиш планини тузиб чиқади. Ҳар бир эскадрилья ва ҳар бир бўлинмага ўзаро ҳамкорликда ҳаракат қилиб, дуч келган зенит батареясини яксон этиш вазифаси топширилади.

Саккизта «ИЛ—2» самолёти биринчи бўлиб ҳавога кўтарилади. Улардан кейин маълум масофада иккинчи, яна анча орқадан учинчи группа учиб боради.

«ИЛ—2»ларни қирувчи самолётларимиз ҳимоя қилиб боради. Биринчи группани тажрибали учувчи П. Егоров бошқаради. Зенит тўплари ўти ичида турли тактик усулларни қўллаб, қуёш томондан бирданига ҳужум бошлайдилар.

Гитлерчилар «ИЛ—2» самолётларими з н и н г қўққисдан пайдо бўлиб қолишидан зада бўлиб қолган эдилар. Улар бизнинг самолётларимиздан ўзларини ва қўриқлаб турган жойларини қандай ҳимоя қилиш йўлларини тузиб чиққан эдилар. Душман зенит тўпчилари самолётларимизнинг сони ва йўналиш йўллари, баландга кўтарилиши ва шўнғиш усулларидан бир мунча хабардор эдилар.

Душманни ғафлатда қолдиришга ҳаракат қилган учувчиларимиз ҳужум йўллари ва баландга кўтарилишни ўзгартириб борардилар. Шундай тезлик билан пастлаб учиш вақтида ҳаводан бир неча километр нарида темир йўл изида эшелон турганлигини Абдусатор кўриб қолади. Эшелон, ўрмон ичида, панада турарди. Эшонқулов эшелоннинг турган жойини картага чизиб, Егоровга хабар қилади. У дарҳол буйруқ беради: ҳамма ўқларни сарфлаш керак эмас. Ракета снарядлари қайтишда эшелонга ҳамла қилиш учун қолдирилсин!

Экипажлар топшириқни бажариб, орқага қайтаётганларида, Эшонқулов қулоғидаги радио трубкадан эскадрилья командирининг овозини эшитди:

—Эшелон яксон қилинсин! Паст учиб ўтинг. Душманнинг зенит тўплари йўлни тўсиш эҳтимоли бор.

Душманнинг зенит тўплари борми-йўқми, билиб бўлмас эди. Улар «ИЛ—2»га қараб ўт очмадилар. Абдусаттор имконияти борича самолётини пастлатиб, шундоққина дарахтларнинг тепасидан тез учириб олиб ўтиб, нишонга яқинлашди. Самолёт ўрмон устидан очиқ ерда пайдо бўлиб қолганидан душманлар саросимага тушди. Эшонқулов биринчи шўнғишдаёқ реактив снаряд билан паровозни пачақлаб юборди. Вагонлардан аланга кўтарилди. Баҳодир учувчи қолган ўқ-дориларининг ҳаммасини сарфлаб, ўз эскадрильясига етиб олиб, эсон-омон аэродромга қўнди.

Душман устига бостириб бориш, унинг жонли кучи ва техникасига қўққисдан ҳужум қилиб, унга катта талофот келтиришнинг ўзи бўлмайди. Гитлерчилар қаттиқ қаршилик кўрсатиб, самолётларимизнинг йўлини тўсиш, унга ўт очиб, шикаст етказиш чораларини кўрарди. Душманнинг ўт олови ичидан ўтиб келган Абдусаттор кўп вақт ўз самолётини бир амаллаб зўрға ерга қўндириб оларди. Жанглар вақтида унинг самолётини бир неча марта шикастлантиришди. Ерга қўнганида самолётининг қаноти ва фюзелляжлари пулемёт ўқлари ва снаряд парчалари тешиб ўтганини кўришган.

— Қуролинг ишончли, бехато урадиган, ёв кўрса даҳшатга тушадиган бўлса мардлигингга мардлик қўшилади, таваккал, ишнинг муваффақиятли бўлишига ишонасан. Бундай вақтларда ҳар қандай қалтис, энг қийин шароитларда ҳам ғолиб чиқасан, — деди командири топшириқни муваффақиятли бажариб келган Эшонқуловга.

Бир куни жанг майдонини қалин туман қоплаб, майда ёмғир шивалаб ёғиб турганлигидан, учувчилар дам олиб ётишгач эди. Шу пайт штабдан телефон қилиб қолишди. Душман танклари маълум бир жойда тўпланиб, уларни ишдан чиқариш учун икки экипаж керак бўлиб қолганлиги айтилди. Танклар турган жойга артиллериямиз ўт очаётганлиги билдирилди. Лекин танкларнинг бир қисми бутун турганлиги ҳақида ҳам хабар келди. Бу топшириқни бажаришни хоҳлаб кўпчилик командирга мурожаат қилишди. Лекин бу топшириқни бажариш катта лейтенантлар Василий Николаев билан Абдусаттор Эшонқуловга топширилди.

Олдинда Николаев, унинг изидан Эшонқулов шиддат билан учиб борарди. Уларни ҳимоя қилиш учун қирувчи самолёт ажратилмаган эди. Маълум қилинган жойга етиб келганларида туман анча тарқаган, ер ғира-шира кўринарди. Разведкачиларимизнинг хабар беришича танклар ўрмон четида турган бўлиши керак. Бироқ у ерда улар кўринмасди.

— Қишлоқни қараб чиқамиз — деди Николаев ўрмон четини айланиб чиққанларидан кейин. Унинг бу фикри тўғри чиқди.

Қишлоқда душман танклари борлиги аниқланди. Фашист танкчилари ҳали ҳамма танкларини уй ва саройлар ёнига келтириб улгуришмаган эди. Кўча ўртасида танклар колоннаси кўзга ташланарди. Унинг ён верисида зенит тўпчилари соқчилик қилишарди. Икки штурмчи учувчимизнинг бири танкларга, иккинчиси зенит тўплари батареясига ҳужум қилишни, кейин эса аксини қилишга келишиб олишди.

Эшонқулов машинасини батарея томонга бурди. Шўнғиб тўп ва пулемётдан кучли ўт очди. Олов сели зенит тўплари устига ёпирилди. Душман тўпчилари зенитларини ишга солишга ҳам улгуролмай қолишди. Абдусаттор самолётнинг дастагини ўзига тортиб, уни кўча ўртасига қаратди.

— Ана шундай боплайверинг! —деган Азаматовнинг овози эшитилди.

Абдусатторнинг машинаси керакли баландликка кўтарилганда гитлерчи тўпчилар ҳаракатга тушиб қолишди. Самолёт йўлида сарғиш тутун пайдо бўлди. Лекин учувчи бутун маҳоратини ишга солиб, душман зенитчиларини доғда қолдириб ёрди. Самолётга ўт очган душман тўпларидан қасос олиш учун Абдусаттор машинасини жуда тезлик билан ўша ёққа бурди. Абдусаттор бомба ташловчи кнопкани босди. Люкдан бомбалар ёғилди. Кўча ўртасида душман танкларидан аланга кўтарилди.

Шундай қизғин жанг пайтида радиотрубкадан «Самолётим шикастланди» деган Николаевнинг овози эшитилди. Майдондан четга чиқаётганлигини хабар қилди.

Шу вақт машина орқасида ўтирган Азаматов яраланганини айтди.

— Ўзингни қўлга ол! —деган Абдусатторнинг далдаси эшитилди,— орқага қайтяпмиз. Дадил бўл!

Самолёт фронт чизиғидан чиқди. Анчадан кейин аэродром кўринди. Николаев биринчи бўлиб машинасини ерга қўндирмоқчи бўлди. Ерга етай-етай деганда самолёт ўзини тутолмай йиқилди. Шуниси қувончли бўлдики, учувчилари шикастланмай, эсон-омон ундан чиқишди.

Эшонқулов эса оғир аҳволда эди. Машина ғилдирагини бир неча бор туширишга уриниб кўрди. Ҳаракатлари бекор кетди. Ёнилғи тугаб қолган эди.

—Тайёрлан, майдонга ғилдиракларсиз қўнамиз! — деди.

Бу ҳаракат муваффақиятли бўлди, машина ремонт қилиниб, икки кундан кейин яна парвоз қилди.

Абдусатторнинг фронтда кўрсатган қаҳрамонликлари, ўзига ишониб топширилган самолётни яхши ўрганиб, уни моҳирона бошқариб душман тўпларига даҳшат солиши, жанговар топшириқларни муваффақиятли бажариб, аэродромга эсон-омон қайтиб келгандан кейин, учувчи дўстлари орасида дилкаш ҳамсуҳбат, жанговар топшириқни бажариб, йўлда душман билан тенгсиз олишувда ҳалок бўлиб қайтиб келмаган дўстлари тўғрисида қайғуришларини, энг қийин шароитларда ҳам у ҳавода ажойиботлар кўрсатиб, қўмондонлик топшириқларини намунали бажариб келганлигини полкдош дўстлар зўр ҳурмат ва ифтихор билан эслайдилар. Шундай дўстларидан бири саратовлик учувчи-журналист Улуғ Ватан урушининг ветерани А. Алексеевдир. У Абдусаттор билан тез-тез хат ёзишиб туради. У Эшонқуловнинг фронтдаги жасоратлари ҳақида область матбуотида мақолалар ёритмоқда. У ўзбек учувчи дўстининг жанговар ҳаёт йўлини зўр меҳр-муҳаббат билан қаламга оляпти.

[Давоми. Боши газетанинг ўтган сонида].

[Давоми бор].

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ю. УМАРАЛИЕВ: 16 ёшга тўлганлигим учун ҳарбий комиссариатга чақириб, саломатлигимни кўрикдан ўтказишди. Комиссия қулоғим яхши эшитмаслигини аниқлади. Айтингчи, мени ҳарбий хизматга оладими ёки олмайдими?

Жавоб: Қулоғингизни яхши эшитмаслиги Сизни ҳарбий хизматдан қолдиришга сабаб бўлмайди. Ҳарбий комиссариатнинг йўлланмаси билан даволанишингиз мумкин. Махсус медицина комиссияси қулоғингизни даволашнинг иложи йўқ, ўзингизни ҳарбий хизматга яроқсиз, деб хулоса чиқарса ҳақиқий хизматга юборилмайсиз.

* * *

М. РАҲМОНОВ: Статистика бошқармасида ишлаётганимда Тошкент Марказий статистика бошқармасига қарашли ўқув комбинатининг механиклар тайёрлаш курсига ўқишга юборишди. Бу ерда оғир жароҳатландим. Меҳнат-врачлик эксперт комиссияси иккинчи группа инвалиди, деб хулоса чиқарди ва менга пенсия тайинлади. Бу пенсияни иш жойимдан олиб келдим. Энди эса раҳбарлар уни турар жойингдан, яъни колхоздан оласан дейишяпти. Шу тўғрими?

Жавоб: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети молия бўлимидаги масъул ходимлар саволингизга шундай жавоб беришди: ўқув комбинати пенсия тўлаш имконига эга бўлмаганлиги учун уни Сизга ўзингиз ишлаган статистика бошқармаси тўлаши керак. Турар жойингизнинг бу масалага даҳли йўқ.

* * *

У. РУСТАМОВ: Ёш мутахассис сифатида қурилишга ишга келдим. Кўп ўтмасдан уй беришди. Лекин ордерни ҳалигача олганимиз йўқ. Пропискамиз бўлмаганлиги учун турмуш йўлдошим ишга жойлаша олмаяпти. Айтингчи, биз ордерни талаб қилишга ҳақлимизми?

Жавоб: Амалдаги тартибга кўра ишчи ёки ходимга янги турар жой бериш масаласи халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг махсус комиссияси томонидан кўриб чиқилади. Уй бериш ҳақида қарор чиқарилади. Ана шу қарор асосида ордер ёзилади ва у ишчи ёки ходимга топширилади. Шундан кейин кўчиб ўтилади ва прописка қилинади.

Сизга ёш мутахассис сифатида истисно тариқасида уй берилган. Демак, Сиз уй берган ташкилотдан ордер ёзиб беришни тезлаштиришни талаб қилишга ҳақлисиз.

* * *

Р. ЮСУПОВ: Икки укам Совет Армияси сафида хизмат қилишяпти. Уларга почта орқали посилка жўнатиш мумкинми?

Жавоб: Совет Армияси сафида хизмат қилаётган солдат ва офицерларга, улар хизмат қилаётган қисм қаердалигидан қатъий назар СССР Алоқа министрлиги томонидан тасдиқланган миқдорда посилка жўнатиш мумкин.

* * *

Ф. ХОЛМАТОВА: Паспорт олаётганимда туғилган йилим ва фамилиям нотўғри ёзилиб қолган. Айтингчи, паспортдаги хатоларни тузатишни қаердан ва кимдан талаб қилсам бўлади?

Жавоб: Балоғат ёшига етган СССР гражданларига паспорт берилаётган пайтда қатъий тартибга амал қилинади. Яъни паспорт туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномадаги ёзувлар асосида тўлдирилади. Бинобарин, Сизга паспорт берган район ички ишлар бўлими паспорт бўлинмасининг ходимлари ана шу қоидага амал қилишмаган. Сиз паспорт берган район ички ишлар бўлимига мурожаат қилиб, паспортингиздаги фамилиянгиз ва туғилган йилингизни тўғрилаб беришни талаб қилишга ҳақлисиз.

ИЛМ-ФАН — БЕШ ЙИЛЛИККА

ХИМИЯВИЙ ПРЕПАРАТЛАР ЎРНИДА

Микроскопик замбуруғ теплица сабзавотзорларида муваффақият билан химиявий препаратлар ўрнини босди. У Кишиневдаги ўсимликларни ҳимоя қилиш биологик методлари илмий-тадқиқот институтининг тажриба хўжалигида помидор, бақлажон ва бодринг зараркунандаларининг кушандаси эканлигини кўрсатди.

Олимларнинг лабораторияларида урчитилган ҳосил ҳимоячиси ҳозир Молдавия, Қрим, Ленинград областининг теплицаларида «ишлаб турибди». Ҳашарот танасида ҳозиргача номаълум тирик пестицид топилди. Аммо четдан ёрдам бўлмаса замбуруғ ойнаванд полизларда яшаб кетолмайди. Чунки спорани тарқатадиган асосий шарт шамол бўлиб, теплицаларда у йўқ. Шунинг учун ҳам институт ходимлари спорани сунъий урчитиш технологиясини ишлаб чиқдилар.

Ҳозир интенсив сабзавотчилик зонаси — Слободзе районида сабзавот зараркунандасига қарши курашадиган биологик материал етиштирадиган катта бир лаборатория вужудга келтирилмоқда. Яқин йилларда у теплицаларда заҳарли дорилар ўрнини тамомила эгаллайди.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА

«ГОБИ ВА ХИНГАН ОША»

(2 серияли)

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРДИ

Сценарий муаллифлари — В. Трунин, В. Ординский.
Ролларда: А. Овчинников, Л. Петрова, В. Ивашов, А. Мартинов.

Фильмда совет Қуролли Кучлари иттифоқчи армиялар билан ҳамкорликда фашист Германияси ва милитаристик Японияning тор-мор этган иккинчи жаҳон урушининг якунловчи даври ҳақида ҳикоя қилинади.

Бу картинада япон милитаризми устидан қозонилган ғалабага эришишда совет ва монгол жангчилари жанговар дўстлигининг, совет ва монгол ҳалқлари бузилмас дўстлигининг қудрати ва метиндек мустаҳкамлиги ўзининг ёрқин аксини топган.

Фильмнинг бош қаҳрамонларидан бири — ёш совет ҳарбий врачи Япония томонидан бактереология қуролининг қўлланилиши олдини олишга ўз ҳаётини қурбон қилиб муваффақ бўла олгани ҳақида ҳикоя қилинади.

«Мосфильм» (СССР), «Монголкино» (МХР), ДЕФА (ГДР) иштирокида яратилган.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг Граждан авиациясининг 243-заводи ҳузуридаги
121-АВИАРЕМОНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—83 ўқув йили учун йигит ва қизларни

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8-синф маълумотидагилар учун ўқиш муддати — 3 йил; 10-синф маълумотидагилар учун ўқиш муддати — 1 йил.

Қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлаб чиқаради: учиш аппаратларини йиғувчи-клепальшчик, учиш аппаратларини йиғувчи-слесарь, авиадвигателларни йиғувчи-слесарь, учиш аппаратларининг асбоб-ускуналари бўйича электр монтажчи, механика-йиғув ишлари слесари, токарь, электр пайвандчи.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.
БИЛИМ ЮРТИГА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ, 8, 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини битирганлар Граждан авиациясининг 243-авиаремонт заводида ва Ўзбекистон Граждан авиацияси бошқармасининг бўлинмаларида ҳамда шаҳарнинг бошқа корхоналарида ишлайдилар.

Завод ишчилари отпуска вақтида самолётларда учиш учун имтиёзли билетлар ва Граждан авиацияси ходимлари учун жорий этилган бошқа имтиёзлардан фойдаланадилар.

Уч йил муддатли таълим группаси талабалари ўқиш даврида тўла давлат таъминотида бўладилар ва Граждан авиацияси кийим-бош формаси билан таъминланадилар.

Бир йил муддатли таълим группаси ўқувчилари эса 68 сўмдан 80 сўмгача стипендия оладилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар институтларга, Граждан авиацияси техникумларига ўқишга юбориладилар.

Билим юртига ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, саломатлиги ҳақида справка (286-форма), яшаш жойидан, ота-онасининг иш жойидан справка, 6 та фотосурат (3х4 см.), ўқиш жойидан характеристика.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Граждан авиациясининг авиасозлар шаҳарчаси (25, 66, 61, 39-автобусларнинг «Авиасозлар шаҳарчаси», 2, 10-трамвайларнинг «Транспорт институти» бекати). Телефонлар: 91-20-33, 99-96-03, ички телефон 6-46.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг
155-ШАҲАР ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—83 ўқув йили учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЗОҚҚА ҚАТНОВЧИ ПАССАЖИР ВАГОНЛАРИНИНГ ПРОВОДНИГИ.

Ўқиш муддати — 1 йил. Ўрта маълумотли 17,5 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Уларга ойига 30 сўм стипендия тўланади. Ётоқхона берилмайди.

МАШИНАДА ҚОЛИПЛОВЧИ. **Ўқиш муддати — 1 йил.**

8—10-синф ҳажмида маълумотли, 17,5 ва ундан катта ёшдаги ўсмирлар қабул қилинади. 8-синф маълумоти бўлганларга ойига 30 сўм, 10-синф маълумоти бўлганларга 70 сўм стипендия тўланади. Ётоқхона билан таъминланади;

ТОКАРЬ-УНИВЕРСАЛЬ. 10-синф маълумоти бўлган; 17,5 ва ундан катта ёшдагийигит ва қизлар қабул қилинади. Уларга ойига 30 сўм ҳажмида стипендия тўланади. Ўқиш муддати — 1 йил. Ётоқхона берилади;

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ВА РЕФРИЖИРАТОР ПОЕЗДЛАРИНИНГ МЕХАНИГИ

10-синф маълумоти бўлган 17 ва ундан катта ёшдаги ўсмирлар қабулқилинади. Ойига 30 сўм, Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар учун эса 72 сўм стипендия тўланади. Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади. Ўқиш муддати — 1,5 йил;

тепловоз машинистининг ёрдамчиси, тепловоз механика қисми ремонти бўйича слесарь, электр пайвандчи, тепловоз электр қисми ремонти бўйича слесарь, саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь, совутиш асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати — 3 йил. Бу группаларга 8 синф маълумоти бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги ўсмирлар қабул қилинади. Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, кийим-бош, шунингдек, ишлаб чиқариш практикаси даврида меҳнат қилиб топган маошининг 50 процентн билан таъминланади. Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Билим юртини тамомлаганларга диплом берилади, аъло баҳоларга тугатганлар эса олий ва ўрта ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга қабул қилинади.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун жорий этилган имтиёзлардан, жумладан, Совет Иттифоқининг исталган пунктига поездда бепул бориб келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: билим юрти директори номига ариза, автобиография, туғилганлик ва маълумоти ҳақидаги гувоҳномалар, ота-онасининг иш жойи ва яшаш жойидан справкалар, характеристика.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Ленин районн, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5-трамвайлар, 22, 55, 106-автобусларнинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-07.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/Vда **Қўриқ** (В. И. Ленин номидаги Халқлар Дўстлиги саройида 17.00 да). 6/Vда **Нодирабегим.**

КИНО

5 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Қозоғистон** (17, 20.00, телефон 35-24-92).

«ЛЕЙТЕНАНТ КЛИМОВ ҲАҚЛИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-11-76).

«ҚУТУРГАН ПУЛЛАР» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ҚАЕҚҚА ҲАМ БОРАРДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ДУШМАН ОРТИДАГИ ФРОНТ» — **Нукус** (17, 20.00, телефон 46-70-69), **Чайка** (18, 20.45, телефон 77-35-43).

«АФУ ЭТИШ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ЭКИПАЖ» — **Ўзбекистон ССР-нинг 25 йиллиги номли** (16, 18.30, 21.00, телефон 53-65-87), **Санъат саройи** (кичик залда, 16.30, 17.15, телефон 44-21-74).

6 МАЙДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«УЙИНГИЗ ТИНЧ БЎЛСИН» — **Восток.**

«ТИНЧЛИК СОЛДАТИ» — **Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00, телефон 35-24-92).

«ЛЕЙТЕНАНТ КЛИМОВ ҲАҚЛИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-11-76).

«ҚУТУРГАН ПУЛЛАР» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ҚАЕҚҚА ҲАМ БОРАРДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ДУШМАН ОРТИДАГИ ФРОНТ» — **Нукус** (11, 13.30, 17, 20.00, телефон 46-70-69), **Чайка** (12, 15, 18, 20.45, телефон 53-86-07).

«АФУ ЭТИШ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ЭКИПАЖ» — **Ўзбекистон ССР-нинг 25 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 53-65-87), **Санъат саройи** (кичик залда, 11, 13.30, 14.30, 16.30, 17.15, телефон 44-21-74).

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИДА
ҒАЛАБА КУНИГА БАҒИШЛАНГАН

СПОРТ БАЙРАМИ

7 МАЙ СОАТ 15.00ДА

Программада спортнинг оммавий ва ҳарбий турлари бўйича мусобақалар ўтказилади.

Ўқувчилар учун институтнинг ўқув ва илмий-текшириш лабораторияларига экскурсия ташкил этилади.

ҲАММА ХОҲЛОВЧИЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

Бизнинг адресимиз: Энгельс кўчаси, 108-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 24, 44, 51, 60-автобусларнинг «Алоқа институти» бекати).

Китобсеварлар диққатига!

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИНИНГ
ҚУЙИДАГИ КИТОБ МАГАЗИНЛАРИ:

1 — Пушкин кўчаси, Марказ — 1, 6-корпус;
4 — Привокзальная кўчаси, 12-уй;
5 — Ш. Руставели кўчаси, 64-уй;
8 — Навоий кўчаси, 14-уй;
11 — М. Горький кўчаси, 73-уй;
15 — У. Юсупов кўчаси, 101-уй;
16 — Гагарин кўчаси, 66-уй;
18 — Сергели, 9-квартал, 69-уй;
23 — Чилонзор массиви, В—23 квартали, 58-уй;
24 — Ленин проспекти, Марказ — 5, 60-уй;

1983 йилда нашр қилинадиган адабиётлар учун олдиндан

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШГА КИРИШДИ.

17 — «ОБУНА НАШРЛАРИ» магазини «ВЫСШАЯ ШКОЛА» ва «КОЛОС» нашриётларининг тематик плани бўйича 1983 йилда нашр қилинадиган адабиётларга обуна қабул қилади.

ТОШКЕНТ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ
ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР математика, рус тили ва адабиёти фанлари бўйича рус тилида олиб борилади.

Курсларга — 8 —10 синф ҳажмида маълумотлилар ҳамда кундузги ўрта мактабларнинг 8 — 10 синф ўқувчилари қабул қилинади.

Машғулотлар — группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Техникум қуйидаги ихтисосликлар бўйича мутахассислар тайёрлайди: қуруқлик гидрологияси, агрометеорология, метеорология, гидрометеорология, гидрометеорологик радиолокация қурилмалари.

Техникум адреси 700019, Тошкент шаҳри, З. Қобулов кўчаси, 45-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 2, 7, 10-троллейбуслар, 14, 44, 48, 107, 108-автобусларнинг «Ишчилар шаҳарчаси» бекати). Телефон 48-07-21.

ИҚЛИМНИ ЎЗГАРТИРИШ ЎЗ ҚЎЛИНГИЗДА

«БК—1500» КОНДИЦИОНЕРИ СИЗГА ЁЗНИНГ ЭНГ ИССИҚ КУНЛАРИДА ЁРДАМ БЕРАДИ

У ҳаво ҳароратини 8—10 даража пасайтириш, ҳавони чангдан тозалаш, «вентиляция» режимида ташқаридан соф ҳаво киришини таъминлаш билан квартирангизда микроиқлим яратади.

«БК—1500» кондиционери ротацион типдаги компрессор билан жиҳозланганлиги учун ҳам у деярли товушсиз ишлайди. Бу кондиционер (дераза ромига ўрнатилади), кам жой эгаллаши билан хона кўринишига яхши ўтиришиб тушади.

Кондиционер 200 вольт кучланишли электр тармоғидан ишлайди.

Баҳоси — 325 сўм.

Боку рўзғор кондиционерлари заводи ўз кондиционерларининг магазиндан харид қилинган кундан эътиборан икки йил мобайнида бенуқсон ишлашига кафолот беради.

«БК—1500» кондиционери давлат Сифат белгисига сазовордир.

«БК—1500» КОНДИЦИОНЕРЛАРИНИ «УЗХОЗТОРГ» БАЗАСИДАН ОЛИШ МУМКИН.

КОНДИЦИОНЕРЛАРНИ «ТАШХОЗТОРГ»нинг
қуйидаги магазинларидан сотиб олиш мумкин.

1 — Пролетар кўчаси, 49-уй.
2 — Первомайск бозори.
3 — Истиқбол кўчаси, 1-уй.
4 — Фарҳод кўчаси, 17-уй (бозор).
5 — «Техника турмушда» — Марказ — 14, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 24-уй.
6 — Энгельс кўчаси, 94-уй.
7 — Госпиталь бозори.
8 — Черданцев кўчаси, 22-уй.
9 — Строительная кўчаси, 1-уй.
11 — Энгельс кўчаси, 46-уй.
13 — Сергели савдо маркази.
19 — У. Ширин кўчаси, 133-уй.
21 — Фрунзе бозори.
22 — Мингта майда-чуйда. — Муқимий кўчаси, 4-уй.
23 — Волгоград кўчаси, 14-уй.
24 — 2-Северо Восток массиви.
30/1 — Навоий кўчаси, янги шаҳар ярмаркаси.
31 — Боткин кўчаси, 7-уй.
32 — Юнусобод массиви

«УЗХОЗТОРГ»нинг республика улгуржи савдо базаси.

«ТАШХОЗТОРГ».
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—1983 ЎҚУВ ЙИЛИГА

Ўқувчилар қабул қилади

БИЛИМ ЮРТИ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ СОТУВЧИ ВА СОТУВЧИ КОНТРОЛЕР-КАССИРЛАРНИ ИККИ ЙЎНАЛИШДА ТАЙЁРЛАЙДИ:

боққоллик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;

шунингдек, газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларини сотувчи контролёр-кассирларни тайёрлайди.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати — 1 йил.

ДАРСЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИДА ЯШАЙДИГАН 15 ДАН 20 ЁШГАЧА (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар —23 ёшгача) БЎЛГАН 8, 9, 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини тугатганларга «КИЧИК СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ-КОНТРОЛЁР-КАССИР» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўмдан 41 сўмгача стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Гум, «ГАСТРОНОМ» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ва «УНИВЕРСАМ»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар, педагогик советнинг қарорига мувофиқ билим юртини битириб бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10, 11-синфлари ишлайди.

Ўқиш кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари Совети область ижроия комитети Савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари Совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700113, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, — Акмал Икромов районн, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота», 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекатлари). Телефон 48-44-30.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

токарлар, слесарь-ремонтчилар, слесарь-йиғувчилар, электр пайвандчилар, штамповкачилар, металл қирқувчилар, фрезерчилар, стерженчилар, бўёқчилар, пармаловчилар, деҳқонлар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилр.

ОКТЯБРЬ РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

токарлар, слесарь-асбобсозлар, фрезерчилар, юкчилар, турли касб ишчилари, пружинали блокларни тайёрловчи ишчилар.

«МОСКВА» ТУРИСТИК МЕҲМОНХОНАСИГА

сантехниклар хизмати бошлиғи ва катта мастер, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматлари хизмати бошлиғи ва инженерлари, совутиш хизмати бошлиғи, катта мастера ва машинисти, слесарь-сантехниклар, слесарь-вентиляциячилар, электр монтёрлар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматлари бўйича электр слесарлар, дурадгорлар, бўёқчилар, газ-электр пайвандчилар, кир ювувчилар, фаррошлар, швейцарлар, ошпазлар, официанткалар, идиш-товоқ ювувчилар, экспедитор-агентлар.

ҲАМЗА РАЙОНИ ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИГА

слесарлар, электриклар, лаборантлар, упаковкачилар, юкчилар, токарлар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

АЛОҚА ТАШКИЛОТИГА

радиотехниклар, электр монтёрлар, шофёрлар.

ФРУНЗЕ РАЙОН ТАЖРИБА-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МЕХАНИКА УСТАХОНАЛАРИГА

токарлар, слесарь-сантехниклар, электриклар, рандаловчилар, юкчилар, чархловчилар, бўёқчилар, печатник.

ОКТЯБРЬ РАЙОН УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТАШКИЛОТИГА

ошпазлар, буфетчилар, кассирлар, қандолатчилар.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 3-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.
ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанов кўчаси, 3-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси.
А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — 22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — Совет Армияси майдони, район ижроия комитети.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

5 МАЙ — ЧОРШАНБА
МАТБУОТ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.05 Н. Осипов номли Давлат оркестри квартети солистларининг концерти. 18.30 Сенинг ленинча кутубхонанг. «Партия ташкилоти ва партия адабиёти». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Раиса Стручкова». Ҳужжатли фильм премьераси («ЦСДФ»). 19.50 «Фан оламида». Кўрсатувни СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Е. П. Велихов олиб боради. 20.30 «Ҳалоскорлик» киноэпопеяси. 3-фильм. «Асосий зарба йўналиши». 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича Халқаро ўртоқлик учрашуви. СССР—ГДР терма командалари. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 Ҳужжатли фильмлар программаси. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Қизил Байроқли Қора денгиз флоти ашула ва рақс ансамблининг чиқиши. 21.10 «Рангсиз ва ҳидсиз газлар». АҚШда химиявий урушга тайёргарлик ҳақида. Автор — сиёсий шарҳловчи Г. Зубков. 21.30 «Время». 22.05 Санъат усталарининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Энг билимдон қуён». Мультфильм. 18.20 Болалар учун. «Бойчечак». 18.50 «Партиявий, халқчил». Матбуот кунига бағишланган кўрсатув. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Теннис бўйича II Халқаро турнир. «Динамо» теннис стадионидан репортаж (ёзиб олинган). 20.15 «Пахтакорларнинг шу кунги долзарб вазифалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 Матбуот ходимлари учун концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «Биринчи курьер». Бадиий фильм. 23.45 Янгиликлар.

6 МАЙ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Горнчилар, қаердасиз!». Минскдан олиб кўрсатилади. 10.10 «Заречная кўчасида баҳор». Бадиий фильм. 11.40 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси. 15.55 «Рус тили». 16.25 СССР Давлат академик рус хорининг концерти. 17.00 Германия гитлерчилар фашизмидан озод этилган кунга. «ГДР билан учрашувлар». Кинопрограмма. 17.35 Шахмат мактаби. Разрядлилар учун.

18.05 «Маршда ўсмирлар». 18.35 «Миллионлар ленинча университети». «Тежамли экономика». Кўрсатувни СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси П. Г. Бунич олиб боради. 19.05 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 20.00 Концерт. 20.20 «Ҳалоскорлик» киноэпопеяси. 3-фильм. «Асосий зарба йўналишида». 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 Москва Давлат эстрада театрида Р. Паулс концерти. 23.30 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Вальс». Телевизион бадиий фильм. 19.50 Ҳужжатли фильмлар программаси: «Жанговар байроқ» («ЦСДФ»). «Яккама-якка» («Киевнаучфильм»). «Ғалаба байрамида хотиралар» («Беларусьфильм»). 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.50 РСФСР халқ артисти Л. Гурченко ижросида уруш йиллари қўшиқлари. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Торпедо». В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. «Сепкилвой ҳайвонларни даволайди», «Гулька». 18.35 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Литва телевидениеси болалар учун тайёрлаган концерт. 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 Адабий альманах. 20.30 «Ахборот». 20.50 Лирик концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Озод Ватанимиз, ортсин шон-шуҳратинг!». СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Литва телевидениесининг программаси. Кўрсатув тугагач Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Болалар учун фильм. «Васюковкалик тореодорлар». 18.40 Реклама. 18.50 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 19.50 «Арслонбоб». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.25 «Хотирада қўшиқлар янграши учун». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»). 21.00 Радио кунига. «Фан — ишлаб чиқаришга» (рус.).

Собир Раҳимов район халқ маорифи бўлими, маорифчилар касаба союзи район комитети ва 22-ўрта мактаб коллективи шу мактабнинг химия ўқитувчиси М. Ғуломовага отаси

Султонқори
ҒУЛОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«Таштекстильшвейторг» коллективи 6-магазинининг секция мудири

Маҳмуд
АВАЗОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83 совет қурилиши ва ҳуқуқ — 33-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-[illegible] ахборот — 33-28-95 спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

5 МАЙ, 1982 й. Р—07204. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524 Индекс 64691